

**Etelä-Savon
hyvinvointialue**

Osavuosisikatsaus tammi-syyskuu 2024

ETELÄ-SAVON HYVINVOINTIALUE

Sisällysluettelo

1	Talouden tilannekuva	1
1.1	Yleinen taloudellinen tilanne	1
1.2	Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne	3
2	Henkilöstö	5
2.1	Henkilöstön lukumäärä	5
2.2	Henkilöstökokemus	5
2.3	Työhyvinvointi	6
2.4	Henkilöstön saatavuus	9
3	Talousarvion toteutumisennuste	12
3.1	Tuloslaskelman ennuste ja toteuma 1–9/2024	12
3.2	Investoinnit ja rahoitus	15
4	Toimialojen talouden toteuma ja ennusteet	17
4.1	Sosiaalipalvelut	17
4.2	Ikääntyneiden palvelut	21
4.3	Terveyspalvelut	26
4.4	Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	30
4.5	Konsernipalvelut	32
5	Talouden tasapainotustoimenpiteet	39
6	Yhteenveto esitettävistä talousarviomuutoksista	48

1 Talouden tilannekuva

Etelä-Savon hyvinvointialueen talousarvion toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle neljännesvuosittain osavuosikatsauksissa. Osavuosikatsauksessa raportoidaan käyttötalouden, investointien, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan toteutuminen. Lisäksi tuotetaan tilinpäätösennuste talousarviovuodelle. Osavuosikatsausraportti sisältää myös ennusteen vuodelle 2024 kohdistuvien tasapainotustoimenpiteiden toteutumisesta. Toimialojen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste esitettiin toiselta kvartaalilta annetulla osavuosikatsausraportilla. Raportti sisältää esityksen talousarvion muuttamisesta osavuosikatsauksessa esitettyjen ennusteiden mukaiseksi.

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriön syksyn 2024 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous näyttäisi selättäneen taantuman. Vielä vuonna 2024 bruttokansantuotteen arvioidaan supistuvan 0,2 prosenttia, mutta kasvu on jo käynnistynyt vuoden alkupuoliskolla, ja talouden toipumisen odotetaan vahvistuvan loppuvuotta kohden. Korkeiden korkojen lasku, työllisyyden kasvu ja inflaation hidastuminen tukevat kulutusta ja investointeja, joskin arvonlisäveron korotus nostaa hintoja ja hidastaa inflaation laskua erityisesti v. 2025. Vuonna 2025 BKT:n odotetaan kasvavan 1,7 prosenttia ja 1,5 prosenttia vuonna 2026. Inflaation arvioidaan laskevan 1,8 prosenttiin vuonna 2024. Vuosina 2025 ja 2026 inflaatio on 1,4 ja 1,3 prosenttia.

Julkisen talouden alijäämä on muodostunut syväksi heikon suhdanteen, nopean inflaation, sekä korkojen ja varautumismenojen kasvun takia. Alijäämän arvioidaan lähtevän oikeenomaan talouden toipuessa ja sopeutustoimien alkaessa vaikuttaa täysipainoisesti. Vuonna 2024 julkisen talouden alijäämä jatkaa vielä syventymistä yltäen 3,7 prosenttiin BKT:hen suhteutettuna. Vuonna 2025 julkisen talouden alijäämän arvioidaan kuitenkin pienentyvän 3,2 prosenttiin pääasiassa sopeutustoimenpiteiden ansiosta. Vuonna 2026 tilanne kohenee edelleen alijäämän pienentyessä 2,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Hyvinvointialueille nämä sopeutustoimet näkyvät rahoituksen leikkauksina.

Hyvinvointialueiden taloudellinen tilanne on vaikea. Ensimmäinen toimintavuosi oli taloudellisesti hyvin heikko, ja alijäämä oli noin 1,36 miljardia euroa. Hyvinvointialueiden taloussuunnitelmien mukaan valtakunnallisella tasolla saavutettaisiin talouden tasapaino vuoteen 2026 mennessä. Alueiden taloussuunnitelmat sisältävät kuitenkin huomattavan määrän tasapainotustoimenpiteitä, joiden täysimääräinen toteutuminen on edellytys alijäämien katetuksi tulemiselle. Valtiovarainministeriö on omassa hyvinvointialueiden talousennusteessaan huomionnut vain osan hyvinvointialueiden omista sopeutustoimista, 0,4 miljardia euroa vuonna 2024 ja 0,15 miljardia vuosina 2025 ja 2026. Alueiden taloussuunnitelmissa esitettyjen sopeutustoimien määrä on merkittävästi suurempi, mutta ministeriö pitää niiden toteutumista tässä vaiheessa epävarmana. VM:n ennusteissa hyvinvointialueiden talous ei ole tasapainossa vuonna 2026.

Hyvinvointialueiden taloussuunnitelmien epävarmuus ja riskipitoisuus konkretisoitui hyvinvointialueiden elokuussa raportoimissa tammi-kesäkuun toteumiin perustuvissa tilinpäätösennusteissa; hyvinvointialueiden yhteen laskettu alijäämä tulee ennusteiden perusteella kasvamaan 1,42 miljardiin euroon vuonna 2024. Vielä toukokuun ennusteluvuissa arvio alijäämästä oli hieman yli 1,25 miljardia euroa ja huhtikuussa julkaistussa julkisen talouden suunnitelman arviossa reilut 860 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 hyvinvointialueiden rahoitusasema kohenee kuluvasta vuodesta, kun valtionrahoitus kasvaa vuoden 2023 alijäämien johdosta ns. jälkikäteistarkastuksella. Toisaalta kevään 2024 kehysriihen

leikkauspäätökset vähentävät hyvinvointialueiden valtionrahoitusta, jonka kasvu jää siis aiemmin odotettua pienemmäksi. Valtion v. 2025 talousarvioesityksen sisältämien tehtävä- ja rahoitusmuutosten nettovaikutus hyvinvointialueiden rahoitukseen on noin 272 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialueiden talouden tasapainottaminen edellyttää taloussuunnitelmiin sisällytetyissä huomattavan suurissa tasapainotustoimissa onnistumista. Erityisesti hintojen nopea kasvu, korkeahkot palkkojen sopimuskorotukset sekä palvelutarpeen kasvu voivat tehdä asetettujen säästötavoitteiden saavuttamisesta vaikeaa. VM:n ennusteissa vuosien 2025–2026 jälkikäteistarkastus on arvioitu julkisen talouden suunnitelmassa tehtyjen varausten perusteella. Mikäli alueiden menot kehittyisivät ennustetun mukaisesti, olisivat ko. vuosien jälkikäteistarkistukset ennusteissa arvioitua korkeammalla tasolla.

Hyvinvointialueen tehtävien hintakehitystä tarkistetaan rahoituslaskelmissa hyvinvointialueiden kustannusindeksin mukaisesti. Hyvinvointialueindeksi muodostuu ansiotasoindeksistä (60 %), kuluttajahintaindeksistä (30 %) sekä hyvinvointialueyönantajan sosiaaliturvamaksun muutoksesta (10 %). Vuoden 2024 rahoituslaskelmissa indeksi on 2,53 % ja vuoden 2025 laskelmissa 3,00 %. Hyvinvointialueindeksi ei kuvaa sote-sektorin todellista kustannuskehitystä. Esimerkiksi suurimmalla painolla (60 %) hyvinvointialueindeksissä huomioitavassa yleisessä ansiotasoindeksissä huomioidaan sote-palveluiden ja pelastustoimen ansioiden osuus vain noin 15 prosentin painoarvolla. Indeksi ei siis huomioi suoraan niitä muutoksia, jotka tapahtuvat nimenomaan hyvinvointialueiden työntekijöiden ansioissa. Myöskään kuluttajahintaindeksi ei kuvaa juuri lainkaan hyvinvointialueiden ostamien palveluiden tai tavaroiden hintakehitystä. Kokonaisuutena hyvinvointialueindeksin voidaan siis todeta kuvaavan hyvinvointialueiden kustannuskehitystä huonosti.

VM:n ennuste hyvinvointialueiden taloudesta. Lähde: Taludellinen katsaus, syksy 2024.

	2023	2024*	2025*	2026*
Miljardia euroa				
Myynti- ja maksutulot	6,3	6,5	6,8	7,0
Tulonsiirrot valtionhallinnolta	25,7	26,7	28,8	29,6
Muut tulot	0,2	0,2	0,2	0,2
Kokonaistulot	32,2	33,3	35,9	36,9
Palkansaajakorvaukset ja välituotekäyttö	26,2	27,3	28,4	29,1
Sosiaalietuudet ja luontoismuotoiset etuudet	6,0	6,4	6,7	7,0
Omaisusmenot	0,1	0,2	0,2	0,3
Pääoman bruttomuodostus	1,5	1,2	1,1	1,1
Muut menot	0,1	0,1	0,1	0,1
Kokonaismenot	33,9	35,2	36,5	37,6
Kulutusmenot	26,0	27,4	28,4	29,3
Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-)	-1,7	-1,9	-0,6	-0,7
Perusjäämä ²	-1,5	-1,7	-0,4	-0,4
Hyvinvointialueindeksi, muutos %	3,52	2,53	3,00	2,72
Hyvinvointialueiden ansiotasoindeksi, muutos %	6,0	4,7	6,7	4,4

¹ ml. Helsingin sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi.

² Nettoluotonanto ilman bruttokorkomenoja.

1.2 Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne

Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne on vaikea. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä taseessa on kumulatiivista alijäämää 34,4 miljoonaa euroa. **Osavuositarkastuksen tulosestimaatti on 45,7 miljoonaa euroa alijäämäinen**, joka on hieman alkuperäisen talousarvion 49,2 miljoonan euron alijäämää parempi. Aluevaltuuston 17.6.2024 § 28 vahvistamaan muutostalousarvioon verrattuna tammi-syyskuun toteumaan perustuva ennuste on heikentynyt noin 5,3 miljoonaa euroa. Ennuste merkitsisi toteutessaan 80,1 miljoonan euron kumulatiivista alijäämää vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Vuoden 2024 talousarvioon sisältyy kaikkiaan 31,4 miljoonan euron tasapainotustoimenpiteet, joista 26 miljoonan arvioidaan olevan toteutumassa. Suunniteltujen tasapainotustoimenpiteiden toteutumatta jääminen tai siirtyminen seuraavalle vuodelle kasvattaa sopeutustarvetta entisestään.

Syyskuun lopulla julkaistussa hyvinvointialueiden rahoituslaskelmassa Eloisan rahoitus vuodelle 2025 on yhteensä 757,1 miljoonaa euroa, joka on noin 47,5 miljoonaa euroa eli 6,7 prosenttia enemmän kuin vuonna 2024 (709,6 milj. euroa). Valtiovarainministeriön julkaisemassa painelaskelmassa esitetään arvio hyvinvointialuekohtaisesta rahoituksen tulevien vuosien kehityksestä. Painelaskelmassa Etelä-Savon hyvinvointialueen rahoituksen määrä kääntyy laskuun vuodesta 2027 alkaen. Tämä luo merkittävää lisäsopeutuspainetta jo entuudestaan tiukkaan taloustilanteeseen.

Etelä-Savon aluevaltuusto päätti hyvinvointialueen sopeutusohjelmasta 7.10.2024 kokouksessaan. Päätöksellä vahvistettiin noin 24 miljoonan euron uusien sopeutustoimenpiteiden kokonaisuus vuosille 2025–2026. Hyväksytyistä toiminnoista noin 13 miljoonaa euroa kohdistuu vuodelle 2025 ja noin 11 miljoonaa vuodelle 2026. Valtuusto päätti palauttaa valmisteluun yhteensä noin 16 miljoonan euron edestä sopeutustoimenpiteitä, joita on määrä käsitellä uudelleen vuoden 2025 talousarvioesityksen yhteydessä. Kokonaisuutena valtuustolle esitetty sopeutuskokonaisuus vastasi asetettua 39 miljoonan euron tavoitetta, mutta osan toimenpiteistä tultua palautetuksi valmisteluun on sopeutusten toimeenpanoon näiden toimien osalta tiedossa väistämättä viiveitä.

Hyvinvointialuelain mukaan valtiovarainministeriö voi harkintansa mukaan käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, mikäli kumulatiivista alijäämää ei ole saatu katettua vuoden 2026 loppuun mennessä. Kun huomioidaan uusien rahoituslaskelmien tiedot suhteessa aluevaltuuston hyväksymään taloussuunnitelmaan, edellä kuvatut valtuuston päätökset sopeutustoiminnoista sekä meneillään olevan talousarviovalmistelun näkymät, ovat päivitetty arviot kumulatiivisen alijäämän kertymisestä aina taloussuunnitelmavuoden 2027 loppuun saakka seuraavan taulukon mukaiset. Tämänhetkisen tilannekuvan perusteella Etelä-Savon hyvinvointialue ei pysty kattamaan kumulatiivisia alijäämiään hyvinvointialuelain 115 §:n vaatimalla tavalla vuoden 2026 loppuun mennessä.

<i>tuhansina euroina</i>	TP2023	TPE2024	TA2025 (esitys)	TS2026 (esitys)	TS2027 (esitys)
Tilikauden yli-/alijäämä	-42 947	-45 730	401	18 059	19 822
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	-34 398	-80 128	-79 727	-61 669	-41 847

Koska hyvinvointialueiden talouden painelaskelman mukaan Etelä-Savon hyvinvointialueen rahoitus kääntyy laskuun vuodesta 2027 alkaen, tulisi taloustilanteen heikentymisen välttämiseksi näinäkin vuosina pystyä sopeuttamaan taloutta vähintään kustannusten kasvua ja rahoituksen määrän laskua vastaavasti. Talouden tasapainottamista on näin ollen pystyttävä jatkamaan erittäin määrätietoisesti.

Keskeistä on paitsi jo päätettyjen sopeutustoimien toteuttaminen tehtyjen linjausten mukaisesti, myös uuden tasapainotusohjelman viimeistenkin valmisteluun palautettujen toimenpiteiden hyväksytyksi tuleminen ja toteuttamiseen sitoutuminen niin päättäjien kuin koko Eloisan henkilöstön taholta. Vuoden 2027 rahoituksen kääntyessä laskuun on selvää, että hyvinvointialueen on tehtävä päätöksiä myös uusista sopeutustoimista lähitulevaisuudessa.

Aluehallituksen päätöksen 26.8.2024 § 182 mukaisesti Etelä-Savon hyvinvointialue hakee lainanottovaltuuteensa muutosta investointisuunnitelman muutostarpeiden vuoksi. Investointisuunnitelman muutostarpeet kohdistuvat vuoteen 2025 ja sitä seuraaviin vuosiin. Lainanottovaltuuden muutokseen liittyvän neuvotteluprosessin aikataulujen johdosta uusi, uuden lainanottovaltuuden mukaisesti valmisteltu päivitetty investointisuunnitelma ei ehtine Eloisan toimielinten käsittelyyn talousarvioprosessin yhteydessä. Talousarvioprosessissa joudutaan näin ollen vahvistamaan vielä vuoden 2023 lainanottovaltuuden puitteissa laadittava investointisuunnitelma.

Lainanottovaltuuden muuttamiseen liittyen hyvinvointialueelle asetetaan tyypillisesti ehtoja investointien välttämättömyyden varmistamiseen sekä talouden tasapainottamisohjelman laadintaan tai päivittämiseen liittyen. On siis todennäköistä, että lainanottovaltuuden muutoksesta päätettäessä hyvinvointialueelle asetetaan lisää säästövelvoitteita. Palvelutuotannon investointitarpeiden näkökulmasta muutoksen hakeminen lainanottovaltuuteen on kuitenkin välttämätöntä.

Tiukassa taloustilanteessa on ensiarvoisen tärkeää kyetä käyttämään rajallisia resursseja tarkoituksenmukaisesti, viisaasti ja mahdollisimman tehokkaasti sekä etsiä uusia nykyaikaisia tapoja tuottaa palveluiden tuottamiseen. Monelta osin Etelä-Savon hyvinvointialue onkin edelläkävijä, ja esimerkiksi digipalveluiden kehittämiseen ja laajempaan hyödyntämiseen panostetaan jatkuvasti. Eloisa ylsi myös hyvinvointialueiden Luottamus&Maine -tutkimuksessa maineeltaan parhaaksi hyvinvointialueeksi. Tutkimuksen tulokset julkaistiin lokakuun lopulla.

2 Henkilöstö

2.1 Henkilöstön lukumäärä

Toimiala	Q3/2024	Q3/2023	Q3/2024	Q3/2023
	vakinaiset	vakinaiset	määräaikaiset	määräaikaiset
Sosiaalipalvelut	1 239	1 200	247	292
Ikääntyneiden palvelut	1 650	1 598	208	292
Terveyspalvelut	2 744	2 682	496	555
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	128	134	14	16
Konsernipalvelut	635	648	114	160
Yhteensä	6 396	6 262	1 079	1 315

Vakituisen sekä määräaikaisen henkilöstön lukumäärä koko Eloisan tasolla Q3 jaksolla pieneni. Vakituisen henkilöstön määrä sosiaali-, ikääntyneiden-, terveyspalveluiden osalta kasvoi, mutta määräaikaisten määrä väheni.

Toimiala	Q3/2024	Q3/2023	Q3/2024	Q3/2023
	vuosiloma	vuosiloma	s-poissaolot	s-poissaolot
Sosiaalipalvelut	27 139	25 681	6 671	5 522
Ikääntyneiden palvelut	33 644	29 340	11 226	9 389
Terveyspalvelut	63 140	61 854	12 524	11 199
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	2 815	2768	447	317
Konsernipalvelut	15 488	15 576	3 728	2 980
Yhteensä	142 226	135 219	34 596	29 407

Vuosilomia on pidetty enemmän kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana. Tämä on tavoitteen mukainen suunta, sillä pyrkimyksenä on pienentää lomapalkkavelkaa pitämällä enemmän vuosilomia kuluvan vuoden aikana kuin ns. normaalisti on pidetty. Sairauspoissaolojen määrä kolmannella kvartaalilla on kasvanut kaikilla toimialoilla verrattuna vastaavaan ajanjaksoon edellisvuonna. Eniten sairauspoissaolopäivien määrä on kasvanut konsernipalveluissa. Tavoitteena on vähentää merkittävästi sairauspoissaoloja. Tällä hetkellä näyttää siltä, että tähän tavoitteeseen ei päästä koko vuoden osalta.

Syksyn aikana on otettu käyttöön vapaaehtoiset palkattomat vapaat lisäsäästöjen aikaansaamiseksi. Näitä on syyskuun loppuun mennessä pidetty 750 päivää.

2.2 Henkilöstökokemus

Henkilöstökokemus on parantunut verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Suositteleviksi oli kuluvan vuoden heinä-syyskuussa 25 (keskiarvo 7,72/10) ja edellisenä vuonna samalla aikavälillä 17 (keskiarvo 7,51/10).

Kuluvan vuoden heinä-syyskuussa suositteluindeksi oli edelleen noususuuntainen ja se on verrattain korkealla tasolla hoitohenkilöstön (NPS 23), lääkäreiden (NPS 50) ja toimistohenkilöstön osalta (NPS 45). Suositelijoiden määrä em. ammattiryhmissä vaihtelee 42,6 ja 67,5 prosentin välillä.

Avoimia palautteita oli 156 kappaletta, joista nousi esille edelleen tarve kehittää esihenkilötyötä. Tähän on vastattu avaamalla Intron HR-perehdytys kaikille esihenkilöille. HR-perehdytyksestä saatiin positiivista palautetta. Lisäksi esihenkilöiden 360 arviointi saatiin kokonaisuudessaan käynnistettyä. Esille nousi myös henkilöstön toive päästä osallistumaan työn kehittämiseen ja tulla kuulluksi, työn kuormittavuus sekä säästötoimien negatiivinen vaikutus.

Henkilöstökokemusta mitataan kuluvana vuonna joka toinen kuukausi ja tulokset käydään jatkossa entistä tarkemmin läpi ja toteutetaan tarvittavat toimet tilanteen parantamiseksi. Tulosten analysointi on tällä hetkellä erityisen tärkeää tavoitteisiin pääsemiseksi. Tavoitteena on suositteluindeksin reilu parantaminen viime vuoteen verrattuna.

Henkilöstöedut

Henkilöstöllä on tänä vuonna käytössä seuraavat edut:

- Smartum (liikunta, kulttuuri, hyvinvointipalvelut) 300 euroa/henkilö
- Työsuhdepyörä (tästä työnantaja maksaa hallinnointimaksun 14 euroa kuukaudessa)
- Kahvit, teet, kaakaot taukutiloihin
- Työyhteisöjen TYHY-raha 30 euroa/henkilö.

Etuja on käytetty reippaasti tammi-syyskuun aikana. Työsuhdepyörä tuli käyttöön maaliskuun alusta lukien ja on välittömästi ollut suosittu, pyörän on ottanut käyttöön n. 1 000 henkilöä. Työsuhdepyörien hallinnointimaksu työnantajalle on tehtyjen sopimusten osalta n. 170 000 euroa koko vuonna. Smartumin käyttö on ollut vilkasta koko vuoden ajan. Smartumin kautta ostettuja palveluita on käytetty n. 1,6 miljoonalla eurolla. Henkilöstön kahveihin on mennyt n. 160 000 euroa ja työyhteisöjen TYHY-rahaan n. 70 000 euroa. Koko vuoden osalta arvioidaan henkilöstöetuihin varattujen määrärahojen riittävän.

2.3 Työhyvinvointi

Kolmannen kvartaalin aikana vuonna 2024 sairauspoissaolopäivien määrä per työntekijä on keskimääräisesti 4,4 kalenteripäivää. Terveysperusteisia poissaoloja on ollut kolmannella kvartaalilla 34 562 kalenteripäivää. Vuonna 2023 vastaavalla ajanjaksolla sairauspoissaolopäivien määrä per työntekijä oli 3,2 kalenteripäivää. Terveysperusteisia poissaoloja oli kolmannella kvartaalilla (vuonna 2023) 29 371 kalenteripäivää. Sairauspoissaolojen määrä on kasvanut kaikilla toimialoilla, eniten konsernipalveluissa. Sairauspoissaolojen kasvu konsernipalveluissa näkyy usein siinä, että työntekijän kestävyys- ja lihaskunto ei riitä fyysisesti raskaaseen työhön. Niukat resurssit lisäävät työn kuormitusta.

Kolmannella kvartaalilla eniten poissaoloja on aiheuttanut tuki- ja liikuntaelinoireet, joihin liittyviä poissaoloja on ollut 7 557 päivää. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöihin liittyviä poissaoloja on ollut 6 731 päivää. Molemmissa diagnosoiryhmissä poissaolot ovat lisääntyneet edellisen vuoden samaan ajanjaksoon verrattuna.

59 % henkilöstöstä ei ole ollut yhtään päivää poissa työstä sairauden vuoksi kolmannen kvartaalin aikana. Vastaavana ajanjaksona vuonna 2023 luku oli 65 %. Kuluvana vuonna kolmen ensimmäisen

kvartaalin kumulatiivinen terveystoimen osuus on 37 %, kun edellisvuonna vastaavalla ajanjaksolla se on ollut 39 %

Pihlajalinnan kanssa yhteistyö koetaan sujuvaksi ja toiminta tukee työkykyjohtamista. Toimialakohtaiset ohjausryhmät tukevat toimialan johdon sitouttamista ja yhteistyötä työterveyden kanssa. Työhyvinvointikoordinaattoreiden mukana olo työterveysneuvotteluissa vahvistaa ja sujuvoittaa työkyvyn tuen suunnitelmien ja kuntoutustoimien edistämistä sekä tukee työntekijän työkykyä ja varhaista työhön paluuta. Työterveyshuollossa on saatu työkykyriskien seurannat ajan tasalle. Yhteistyössä on pyritty löytämään ratkaisuja sujuvampaan yhteydenpitoon esihenkilöiden ja työterveyshuollon välillä. Tähän liittyen työkykyjohtamisen järjestelmän käyttöä on tehostettu ja monipuolistettu sekä esihenkilöiden osaamista vahvistettu.

Työterveyshuollon toiminnasta on kolmannen kvartaalin aikana ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus ollut 44,5 % (Kelan korvausluokan I ja II yhteenlasketuista kustannuksista). Vastaavalla ajanjaksolla edellisvuonna ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus on ollut 46,6 %. Työpaikkaselvityksiä on tehty aktiivisesti. Riskien arviot ja työpaikkaselvitykseen liittyvät esitutkimukset toimitetaan työterveyteen pääsääntöisesti ajallaan. Suunnitelma työpaikkaselvityksistä selkeyttää ja tukee toimintaa.

Varhaisen välittämisen tapauksia on kolmannen kvartaalin aikana ollut koko Eloisassa yhteensä 2 095 kappaletta, joista esihenkilöt ovat käsitelleet 1 517 kappaletta ja 578 kappaletta on avoinna. Varhaisen välittämisen keskustelulomakkeita on täytetty AinoHealthManager- järjestelmässä 563.

Työntekijöille suositellaan täytettäväksi esitutkimus ennen varhaisen välittämisen keskustelua esihenkilön kanssa. Suurimmaksi haasteeksi työntekijät ovat kokeneet terveyden ja toimintakyvyn haasteet (57,4 %). Työn ja vapaa-ajan tasapainon haasteita on kokenut 13 % vastaajista, työn sujuvuuden haasteita 9,6 %, työyhteisön sekä työympäristön haasteita 6,6 % ja osaamiseen liittyviä haasteita 4,1 %.

Korvaavan työn käyttöä sairauspoissaolojen sijaan on työterveyshuollosta suositeltu kolmannen kvartaalin aikana 2 365 kalenteripäivää, 105 työntekijälle. Näistä Eloisassa on voitu toteuttaa 854 kalenteripäivää. Korvaavana työnä on toteutunut 2,5 % sairauspoissaolopäivien määrästä, kun Eloisan johtoryhmän asettama tavoite kuluvalle vuodelle on, että 5 % sairauspoissaolopäivien määrästä toteutuu korvaavana työnä. Kolmen ensimmäisen kvartaalin aikana korvaavana työnä on toteutunut 2,1 % sairauspoissaolopäivien määrästä. Korvaavan työn käyttöä on saatu kuluvan vuoden aikana hieman lisättyä.

Potentiaalinen säästö, mikäli kaikki työterveyshuollon suosittelemat korvaavan työn päivät olisivat onnistuneet Eloisassa suositusten mukaisesti, olisi kolmannella kvartaalilla ollut 875 050 euroa eli 2 365 työpäivää. Yhden sairauspoissaolopäivän hinnaksi on laskettu 370 euroa, joka on Elinkeinoelämän keskusliiton arvioima keskimääräinen kustannus työnantajalle.

Opiskelijoiden harjoittelu- ja työssäoppiminen sekä ohjaus

Eloisassa on ohjattu runsaasti amk-opiskelijoiden harjoittelujaksoja ja ammatillisen eli toisen asteen opiskelijoiden työssäoppimisen jaksoja. Opiskelijaohjaajien osaamiseen on pyritty panostamaan. Tunnuslukuja sote-alan ohjatuista harjoitteluista ja työssäoppimisjaksoista saadaan puolivuositain.

Eloisalla on ollut käytännön harjoittelussa 648 sote-alan ammattikorkeakouluopiskelijaa (1.1.-30.6.2024). Harjoitteluviikkoja on toteutunut 3 052. Kansainvälisiä amk-opiskelijoiden harjoittelujaksoja on ohjattu 38, yhteensä 115 viikkoa.

Eloisalla on ollut yhteensä 695 toisen asteen opiskelijoiden jaksoa, joista oppisopimuskoulutuksena on toteutunut 509 ja koulutusopimuksella suoritettuna työssäoppimisjaksoina 186 jaksoa. Koko vuoden 2023 opiskelijamäärään verrattuna (969 jaksoa) toisen asteen opiskelijamäärät ovat jo kevätlukukauden 2024 opiskelijamäärien perusteella nousussa, erityisesti oppisopimusten osalta. Valtaosa Eloisan toisen asteen opiskelijoista suorittaa sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa, mutta työssä oppimassa on myös yksittäisiä muiden alojen, kuten välinehuollon, puhtaus- tai ravintola-alan sekä liiketoiminnan opiskelijoita. Oppisopimusopintoina suoritetaan lisäksi erilaisia ammatti- ja erikoisammattitutkintoja.

Sote-alan ammattikorkeakouluopiskelijoita ohjaaville tarkoitettuja opiskelijaohjaajakoulutuksia on toteutunut 3 kpl ja niihin on osallistunut yhteensä 42 henkilöä. Lisäksi toisen asteen opiskelijoita ohjaavia ammatillaisia on osallistunut työpaikkaohjaajakoulutuksiin.

2.4 Henkilöstön saatavuus

Avoinna olleet tehtävät Q3/2024 ja (Q3/2023)

Aikaväli	Työpaikat	Hakemuksia	Palkattu
7/2024, (7/2023)	70 (117)	379 (270)	49 (65)
8/2024, (8/2023)	191 (248)	800 (507)	56 (98)
9/2024, (9/2023)	100 (157)	377 (499)	25 (109)
Yhteensä	361 (522)	1556 (1276)	130 (272)

Henkilöstön saatavuus on kokonaisuudessaan parantunut vuonna 2024 vuoteen 2023 verrattuna. Myös vuoden alkuun (Q1/2024) verrattuna avoimina olevien tehtävien määrä on vähentynyt, hakijoita per avoin paikka on ollut keskimäärin enemmän ja avoimista tehtävistä on täytetty harvempia. Tähän ovat osaltaan vaikuttaneet elokuussa aloitetut YT-neuvottelut, joiden vuoksi jo avattuja hakuja on paikoin keskeytetty.

Lääkäreiden saatavuus on parantunut tämän vuoden aikana hieman verrattuna edelliseen, joskin edelleen on erikoisaloja, joissa lääkäreiden saatavuudessa on haasteita. Ostopalvelusopimuksia on kuitenkin jo päästy purkamaan, kun omia virkalääkäreitä on saatu esimerkiksi ikääntyneiden palveluihin. Psykologien rekrytointitilanne on myös alueella parantunut, esimerkiksi kevään ja kesän aikana Eloisa on onnistunut rekrytoimaan kaikkiaan 15 opiskelijahuollon psykologia. Verrattuna edelliseen vuoteen myös hoitohenkilökunnan saatavuus on parantunut. Hakijamäärät ovat olleet kasvussa. Lisäksi kansainvälisen rekrytinnin kautta Eloisa on saanut lisää osaajia. Omaa varahenkilöstöä on saatu kasvatettua. Eloisassa on edelleen panostettu hyvän työnantajamielikuvan luomiseen ja siinä on onnistuttu hyvin.

Rekrytointipalkkioita on maksettu yhteensä 477 000 euroa tammi-syyskuun aikana. Edellisenä vuonna vastaavana ajankohtana oli maksettu 118 900 euroa. Rekrytointi- ja suositteilupalkkioita ei enää makseta 1.10.2024 lukien. Ainoastaan erityisen vaikeissa rekrytoinneissa palkkiota voidaan harkita.

Ostopalvelulääkärit ja -hoitohenkilöstö

Ostopalveluina ostetaan pääsääntöisesti lääkäreiden ja hoitajien työpanosta. Lääkärityötä on ostettu useilta toimijoilta, hoitajatyötä Temporelta. Temporen kautta hoidetaan pääasiassa Eloisan palveluksessa olevan hoitohenkilöstön keikkailu. Tällä tavalla toimien voidaan hillitä ylityö- ja kutsurahakustannuksia. Heinä-syyskuussa lääkäri- ja hoitajaostopalveluihin on käytetty 9 miljoonaa euroa (heinä-syyskuu 2023 9,5 miljoonaa euroa). Ostolääkäreiden kustannukset ovat selkeästi suuremmat kuin

hoitajatyöpanoksen ostokulut. Heinä-syyskuussa lääkäreiden työpanosta on ostettu 6,9 miljoonalla eurolla, hoitajien työpanosta 2,1 miljoonalla eurolla.

Vuoden alusta syyskuun loppuun mennessä ostoihin on kokonaisuudessaan mennyt 24,9 miljoonaa euroa (2023 23,6 miljoonaa euroa).

Kustannuskehitystä kummankin ammattiryhmän osalta seurataan tarkasti. Suunta on lääkäripalveluiden ostossa selkeästi laskeva. Hoitohenkilöstön osalta ostot Temporelta ovat kasvaneet mutta kutsurahat ja ylityöt ovat vähentyneet.

Hoitohenkilöstö, ostot Temporelta 3,5 miljoonaa euroa (1-9/23) à 5,5 miljoonaa euroa (1-9/24). Ostot Temporelta vähenevät huomattavasti vuoden 2025 alusta lisättäessä omaa varahenkilöstöä.

Kustannuskehitystä kummankin ammattiryhmän osalta seurataan tarkasti. Eloisan tavoitteena on edelleen vähentää merkittävästi ostopalveluiden käyttöä.

Kutsurahat ja ylityökustannukset

Terveyspalvelut	Q3/2024	Q3/2023
Kutsuraha	184 540,00	260 785,00
Ylityöt	542 102,75	601 108,08
Kaikki yhteensä	726 642,75	861 893,08

Sosiaalipalvelut	Q3/2024	Q3/2023
Kutsuraha	78 840,00	128 890,00
Ylityöt	140 543,01	172 961,26
Kaikki yhteensä	219 383,01	301 851,26

Ikääntyneiden palvelut	Q3/2024	Q3/2023
Kutsuraha	241 060,00	411 520,00
Ylityöt	294 408,06	472 148,45
Kaikki yhteensä	535 468,06	883 668,45

Konsernipalvelut	Q3/2024	Q3/2023
Kutsuraha	41 780,00	55 030,00
Ylityöt	77 635,44	73 201,14
Kaikki yhteensä	119 415,44	128 231,14

Pelastus- ja turvallisuus	Q3/2024	Q3/2023
Hälytysraha	84 501,44	66 450,52
Kutsuraha	10 970,00	11 270,00
Varallaolo	102 743,42	132 839,90
Ylityöt	44 806,03	35 075,45
Kaikki yhteensä	243 020,89	245 635,87

Tavoitteena on ollut vähentää kutsurahoista ja ylityöistä johtuvia kustannuksia. Kuluvan vuoden osalta ollaan tavoitteen mukaisessa suunnassa, edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna em. kustannukset ovat lähes 600 000 euroa pienemmät (sisältää pelastustoimen varallaolot).

3 Talousarvion toteutumisenennuste

3.1 Tuloslaskelman ennuste ja toteuma 1–9/2024

Hyvinvointialueen tuloslaskelmamuotoinen ennuste on muodostettu kokoamalla palvelualue- ja toimialakohtaiset talousarvion toteutumisenennusteet koko organisaation tasoiseksi ennusteeksi. Ennuste on laadittu tammi-syyskuun ja raportin valmisteluajakataulujen mahdollistaessa myös lokakuun kirjanpidon toteumaan, vuoden 2023 tilinpäätösarvoihin sekä toimialoilla tiedossa oleviin taloudellisiin ja toiminnallisiin poikkeamiin perustuen.

Myyntituottojen ennuste 68,8 miljoonaa euroa on noin 0,9 miljoonaa euroa muutettua talousarviota (aluevaltuusto 17.6.2024 § 28) korkeampi. Maksutuottojen 57 miljoonan euron ennuste ylittää muutetun talousarvion noin 2,9 miljoonalla eurolla, toisaalta tukien ja avustusten arvioidaan toteutuvan noin 21,6 miljoonan euron suuruisina eli noin 2,8 miljoonaa muutettua talousarviota heikompina. Muiden toimintatulojen arvioidaan ylittävän muutetun talousarvion noin 1,8 miljoonalla eurolla. Toimintatulojen kokonaismääräksi ennustetaan noin 158,8 miljoonaa euroa, joka on noin 2,8 miljoonaa muutetussa talousarviossa asetettua tulotavoitetta enemmän. Sosiaalipalveluiden toimiala arvioi alittavansa muutetun talousarvion tavoitteensa noin 0,5 miljoonalla eurolla. Muiden toimialojen toimintatuottojen arvioidaan ylittävän muutetun talousarvion; ikääntyneiden palveluissa ylitykseksi arvioidaan 1,6 miljoonaa euroa, konsernipalveluissa 0,9 miljoonaa, terveystaloudissa 0,7 miljoonaa ja pelastustoimessakin 45 tuhatta euroa.

Talousarviopoikkeamia ennustetaan myös toimintakuluihin. Kokonaisuudessaan toimintamenojen ennustetaan ylittävän muutetun talousarvion noin 10,5 miljoonalla eurolla, joka tarkoittaa yhteensä 895,1 miljoonan euron toimintakuluennustetta. Henkilöstömenojen arvioitu yhteissumma 441,8 miljoonaa euroa ylittää muutetun talousarvion noin 8,1 miljoonalla, palveluostojen arvioidaan ylittävän muutetun talousarvion noin 4,6 miljoonalla eurolla. Toisaalta aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannusten arvioidaan jäävän noin 1,9 miljoonaa euroa muutettua talousarviota pienemmiksi, samoin avustusmenoihin ja muihin toimintakuluihin arvioidaan pieniä alituksia (0,1 ja 0,3 milj. euroa). Toimintamenojen ylitysenennusteesta 6,1 miljoonaa kertyy sosiaalipalveluiden toimialalta, 2,2 miljoonaa konsernipalveluista ja 1,6 miljoonaa terveystaloudista. Ikääntyneiden palveluissa toimintamenojen arvioidaan ylittävän muutetun talousarvion 0,4 miljoonalla, pelastus- ja turvallisuuspalveluissa talousarvio ylittyy 67 tuhannella eurolla.

Toimintatuottojen 2,8 miljoonan euron ylitysenennuste ja toimintakulujen 10,5 miljoonan euron ylitysenennuste tarkoittavat yhteenlaskettuna noin 7,6 miljoonaa euroa heikompa toimintakatetta kuin muutetussa talousarviossa.

Valtion rahoituksen määrä on ennusteessa kesäkuussa julkaistun päivitetyn v. 2024 rahoituslaskelman mukainen. Rahoitustulojen ja -menojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Suunnitelman mukaisten poistojen arvioidaan toteutuvan noin 1,9 miljoonaa euroa talousarviota pienempinä sekä kuluun että edellisen vuoden viivästyneiden investointihankkeiden johdosta. Lisäksi ennusteessa on huomioitu kirjanpidollinen poistoeron vähennyskirjaus. Investointivarauksiin liittyvää poistoeroa on siirtynyt Eloisan taseeseen Vaalijala-kuntayhtymästä.

Edellä kuvatut poikkeamat huomioiden osavuositarkastuksen tulosenennuste osoittaa noin 45,7 miljoonan euron alijäämää, joka on noin 5,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikompi. Vuoden 2024

alkuperäiseen talousarvioon verrattuna tulos on kuitenkin edelleen parempi; alkuperäinen talousarvio osoitti noin 49,2 miljoonan euron alijäämää. Ennusteeseen liittyy riskejä erityisesti henkilöstö- ja ostopalvelumenojen osalta.

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä kumulatiivista alijäämää on yhteensä 34,4 miljoonaa euroa. Mikäli talousarviovuosi 2024 toteutuisi ennusteen mukaisesti, olisi kumulatiivisen alijäämän määrä vuoden 2024 tilinpäätöksessä yhteensä 80,1 miljoonaa euroa. Hyvinvointialuelain 115.2 §:n mukaan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Näin ollen alijäämät tulisi arviointimenettelyn välttämiseksi saada katettua viimeistään vuoden 2026 tilinpäätöksessä. Aluevaltuusto hyväksyi 7.10.2024 § 70 joukon uusia, vuosille 2025–2026 kohdistuvia sopeutustoimenpiteitä. Osa esitetyistä sopeutustoimenpiteistä palautettiin valmisteluun. Niitä käsitellään uudelleen vuoden 2025 talousarvioesityksen yhteydessä. Esitettävistä sopeutustoimista huolimatta kumulatiivinen alijäämä ei tule katetuiksi vuoden 2026 loppuun mennessä.

Jo hyväksytyjen, vuoteen 2024 kohdistuvien ja siten 2024 talousarvioon sisällytettyjen tasapainotustoimenpiteiden seurantaraportointi ja toteutumisenennusteet on esitetty tämän raportin kappaleessa 5. Vuoden 2024 yhteensä 31,4 miljoonan euron säästötavoitteesta arvioidaan toteutuvan 26 miljoonaa euroa. Siltä osin, kun säästötavoitteiden toteutumiseen arvioidaan liittyvän epätodennäköisyyttä, on riski huomioitu vastaavasti myös toimialojen talousennusteissa.

Tarkemmat toimialakohtaiset talousennusteet on esitetty raportin kappaleessa 4.

Talousarvio esitetään päivitettäväksi laadittujen ennusteiden mukaiseksi. Yhteenveto talousarviomuutoksista on esitetty raportin kappaleessa 6.

Etelä-Savon hyvinvointialue (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA2024	Muutettu TA2024	Toteuma 1-9/2024	Ennuste 2024	Poikkeama, en- nuste vs MTA	Ennuste vs TP2023, %
Myyntituotot	67 461	61 558	67 707	50 102	68 625	918	1,73 %
Maksutuotot	52 941	45 978	54 070	42 861	56 968	2 899	7,61 %
Tuet ja avustukset	21 951	18 198	24 354	7 148	21 584	-2 770	-1,67 %
Muut toimintatulot	10 127	8 367	9 833	7 792	11 630	1 798	14,85 %
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	152 480	134 101	155 964	107 903	158 808	2 844	4,15 %
Palkat ja palkkiot	-345 467	-355 086	-351 426	-267 356	-358 757	-7 330	3,85 %
Eläkekulut	-69 540	-59 775	-72 366	-55 393	-73 850	-1 484	6,20 %
Muut henkilösivukulut	-12 920	-13 282	-9 896	-6 446	-9 208	689	-28,73 %
Henkilösivukulut yhteensä	-82 460	-73 057	-82 263	-61 839	-83 058	-795	0,72 %
Henkilöstömenot yhteensä	-427 927	-428 144	-433 689	-329 195	-441 814	-8 125	3,25 %
Palvelujen ostot yhteensä	-328 676	-320 867	-329 604	-252 068	-334 214	-4 611	1,69 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-62 455	-66 218	-62 765	-44 496	-60 893	1 872	-2,50 %
Avustukset	-19 610	-19 354	-20 556	-15 391	-20 435	122	4,20 %
Muut toimintakulut	-34 399	-37 001	-37 979	-26 468	-37 692	286	9,57 %
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-873 067	-871 584	-884 593	-667 618	-895 049	-10 456	2,52 %
TOIMINTAKATE	-720 587	-737 483	-728 628	-559 715	-736 240	-7 612	2,17 %
Valtion rahoitus	694 504	709 663	709 585	532 189	709 564	-21	2,17 %
Rahoitustulot- ja menot yhteensä	-1 143	-3 000	-3 000	-2 067	-3 000	0	162,36 %
VUOSIKATE	-27 227	-30 820	-22 043	-29 592	-29 676	-7 632	8,99 %
Poistot ja arvonalentumiset	-15 720	-18 403	-18 403	-11 153	-16 500	1 903	4,96 %
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	-
TILIKAUDEN TULOS	-42 947	-49 223	-40 446	-40 746	-46 176	-5 729	7,52 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					446		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-42 947	-49 223	-40 446	-40 746	-45 730	-5 283	6,48 %

3.2 Investoinnit ja rahoitus

Aluevaltuusto päätti investointisuunnitelman ja rahoituslaskelman päivittämisestä 21.2.2024 § 8. Päivityksen pääasiallinen sisältö ja syy oli vuoden 2023 aikana käyttämättä jääneiden investointimäärärahojen siirtäminen vuodelle 2024 tai sitä seuraaville vuosille. Talousarviomuutoksen käsittelyn yhteydessä aluevaltuusto hyväksyi sitovuustason muutoksena päätöksellään 17.6.2024 § 28, että investointisuunnitelman sisältämien investointihankkeiden määrärahaseuranta tapahtuu nettomääräisesti avustuksia tai muita tuloja saavien hankkeiden kohdalla.

Vuoden 2024 aikana toteutuvien rakennushankkeiden kokonaissumman arvioidaan alittavan investointisuunnitelman varauksen noin 4,5 miljoonalla eurolla. Syynä on uudesta tasapainotusohjelmasta odotettavat linjaukset, jotka voivat vaikuttaa myös rakennusinvestointeihin. Mikkelin keskussairaalan D- ja E-osien peruskorjaukset eivät toteudu vuonna 2024 ja Savonlinnan keskussairaalan leikkaussalien muutokset sisältyvät jatkossa Savonlinnan keskussairaalan kokonaisuuden korjauksiin. Tiettyjä investointisuunnitelman mukaisia rakennushankkeita voidaan ryhtyä käynnistämään vasta tasapainotusohjelman valmistuttua, kun sen vaikutukset esimerkiksi palveluverkkoon ja siten myös palvelutuotannon käytössä oleviin rakennuksiin ovat tiedossa. Investointeja vastaaviin sopimuksiin sisältynyt vuokrausmallin Rantasalmen palasema -hanke on poistettu kuluvan vuoden toteutumisen nusteesta. Kyseisen hankkeen osalta on meneillään olevissa lainanottovaltuusneuvotteluissa esitetty ministeriöille rakennuksen toteuttamista omaan taseeseen tehtävänä investointina vuokrausmallin sijasta. Tämän vuoksi hanke ei käynnisty vielä vuoden 2024 aikana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon laite- ja kalustohankintojen arvioidaan kuluvana vuonna toteutuvan noin kaksi miljoonaa euroa suunniteltua pienempinä, samoin ICT:n ja muiden aineettomien hyödykkeiden hankintojen toteuman arvioidaan jäävän noin 0,85 miljoonaa euroa ja pelastustoimen investointien noin 0,9 miljoonaa budjetoidusta. Nämä pääasiassa aikataulusyistä kuluvana vuonna toteutumatta jäävät hankinnat ja hankkeet siirtyvät seuraavan talousarviovuoden aikana toteutettavaksi.

Kokonaisuutena pysyvien vastaavien investointimenojen arvioidaan toteutuvan noin 8,4 miljoonaa euroa suunniteltua pienempinä. Investointeja vastaavien sopimusten osalta ICT-leasingsopimuksissa on ylityspainetta.

Investointisuunnitelma 2023-2027	Inv.suunnitelma 2024	Toteutumisennuste
Pysyvät vastaavat		
Sote laite- ja kalustohankinnat	4 495 500	2 519 895
Rakennukset	11 761 500	7 211 815
Muut laite- ja kalustohankinnat	856 500	792 373
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	3 310 551	2 458 534
-sis. laajakantoiset investoinnit (APTJ)		
Pelastustoimi	1 735 167	810 421
Investoinnit yhteensä	22 159 218	13 793 037
HVA yhteensä	22 159 218	13 793 037

Inv.suunnitelma 2024 Toteutumisennuste		
Investointeja vastaavat sopimukset (vuokra/leasing)		
Rakennukset	2 790 000	0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	1 467 426	1 467 426
Muut	1 400 000	1 400 000
Omaisuuuden luovutukset	0	0
Investointituet	0	0
Yhteensä	27 816 644	16 660 463

Investointisuunnitelman alitusennusteen johdosta myös talousarviovuoden aikana nostettavan pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä tulee olemaan alkuperäisessä talousarviossa ja helmikuussa päivitetystä rahoituslaskelmassa suunniteltua pienempi, sillä pitkäaikaisella lainalla on sallittua rahoittaa ainoastaan investointeja. Voimassa olevan, helmikuussa 2024 päivitetyn investointisuunnitelman investointimenojen perusteella pitkäaikaista rahoitusta olisi ollut mahdollista nostaa noin 22,16 miljoonaa euroa. Investointien toteutumaennusteen perusteella nostettavissa oleva pitkäaikaisen lainan enimmäismäärä on 13,8 miljoonaa euroa. Hyvinvointialuelaki sallii pitkäaikaisen vieraan pääoman käyttämisen ainoastaan investointien rahoittamiseen. Kassatilanteesta tehtyjen ennusteiden perusteella pitkäaikaista lainaa ollaan kilpailuttamassa ja nostamassa joulukuun aikana 10 miljoonaa euroa eli 3,8 miljoonaa euroa maksimisummaa vähemmän. Koska pitkäaikaista lainaa ollaan nostamassa hyväksytyä tasoa pienempi määrä, aluevaltuustolle ei sen osalta esitetä talousarviomuutosta hyväksyttäväksi.

Rahoituslaskelmaennuste				
Tuhansina euroina	Alkup. TA2024	Rahla päivitys 2/2024	MTA2024 6/2024	TPE2024
<i>TALOUSARVION RAHOITUSOSA</i>				
Toiminnan rahavirta	-30 820	-30 820	-22 043	-29 676
Vuositote	-30 820	-30 820	-22 043	-29 676
Investointien rahavirta	-19 120	-22 159	-21 159	-13 793
Investointimenot	-19 120	-22 159	-21 159	-13 793
Toiminnan ja investointien rahavirta	-49 940	-52 979	-43 202	-43 469
Rahoituksen rahavirta	33 348	36 387	35 387	24 228
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	33 348	36 387	35 387	24 228
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	19 120	22 159	21 159	10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 772	-10 772	-10 772	-10 772
Lyhytaikaisten lainojen muutos	25 000	25 000	25 000	25 000
Oman pääoman muutokset				
Vaikutus maksuvalmiuteen	-16 592	-16 592	-7 815	-19 241

4 Toimialojen talouden toteuma ja ennusteet

4.1 Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden määrärahojen toteutuminen (1000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU	Toteuma	Ennuste
			TA 2024	1-9 2024	
Myyntitulot	46 998	44 476	46 870	32 574	46 868
Maksutulot	2 804	2 995	3 165	2 341	3 089
Tuet ja avustukset	1 450	1 340	3 304	1 269	2 499
Muut toimintatulot	1 996	1 325	1 345	1 156	1 767
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	53 248	50 136	54 685	37 341	54 223
Palkat ja palkkiot	-61 770	-65 848	-64 846	-48 304	-64 958
Eläkekulut	-13 467	-12 163	-14 035	-11 245	-14 741
Muut henkilösivukulut	-2 441	-2 569	-1 713	-1 245	-1 785
Henkilöstömenot yhteensä	-77 678	-80 580	-80 594	-60 794	-81 484
Palvelujen ostot yhteensä	-70 253	-68 695	-72 536	-57 572	-76 127
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 460	-2 693	-2 274	-1 627	-2 035
Avustukset	-8 200	-9 823	-11 077	-9 690	-12 990
Muut toimintamenot	-1 397	-616	-475	-332	-454
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-159 988	-162 407	-166 956	-130 014	-173 091
TOIMINTAKATE	-106 740	-112 271	-112 271	-92 674	-118 867

Sosiaalipalvelujen toimialan tulosenuste on heikentynyt Q3-tilanteessa aiempiin kvartaaleihin verraten. Talousarvion menoylityksiä on toteutumassa vammaispalveluiden asumispalveluissa (oma toiminta ja ostopalvelut) ja vammaisten omaishoidontuessa. Alle 65-vuotiaiden omaishoito siirtyi sosiaalipalveluihin ikääntyneiden palveluista vuoden 2024 alussa. Syyskuun toteuman ja ikääntyneiden palveluiden kanssa tehtyjen tarkistuslaskelmien perusteella on todettu, että sosiaalipalvelujen budjettiin alkuperäisessä talousarviossa siirretyn määrärahan mitoitus on jäänyt noin kaksi miljoonaa euroa liian alhaiseksi. Toiminnan mukana siirtynyt määräraha on siis jäänyt siirtyneen palvelun todellisia kustannuksia alhaisemmaksi. Tämä ylityspaine on huomioitu toimialan ennusteissa ja myös vuoden 2025 talousarviovalmistelussa.

Tuloarvion toteutumiseksi on korotettu palvelujen hintoja ja varmistettu toimialan muun tulonmuodotuksen (KEHA-korvaukset, asiakasmaksut) ajantasaisuus. Kustannusten kasvun jarruttamiseksi on rajoitettu mm. hankintoja ja rekrytointeja toimialalla. Näillä toimenpiteillä arvioidaan tilinpäätösennusteen olevan Q3 ennusteen mukainen.

Lapsiperhepalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	10	2	0	0	1
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-7 768	-10 184	-9 836	-6 992	-9 800
Toimintakate	-7 758	-10 182	-9 836	-6 992	-9 800

Talousarvio on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Tiedossa ei ole suuria poikkeamia. Palvelujen ostot olivat syyskuussa 2024 vastaavalla tasolla kuin samaan aikaan viime vuonna. Ennusteen mukaan alitamme talousarvion ostopalvelujen osalta. Kustannustietoisuutta on lisätty ja lisätään edelleen työntekijätasolle saakka. Lapsiperheiden kotipalvelun ja perhetyön ostopalvelujen kilpailutus on viivästynyt suunnitellusta aikataulusta. Kilpailutus on toteutumassa loppuvuoden 2024 aikana.

Lastensuojelu

ULKOISET ERÄT	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 899	1 161	2 755	1 019	2 579
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-37 656	-39 442	-39 956	-30 039	-39 431
Toimintakate	-35 757	-38 281	-37 201	-29 020	-36 851

Avustuksiin lisättiin aiemmassa talousarviomuutoksessa 1,5 miljoonaa euroa uuden perheryhmäkodin toimintaan Savonlinnaan, jonka kustannukset korvaa Ely-keskus. Perheryhmäkodin toiminta käynnistyi 15.3. ja syyskuun loppuun mennessä käytössä on ollut kuusi asiakaspaikkaa. Toinen seitsemänpaikkainen osasto ei aukea tänä vuonna. Tästä johtuen avustusten osuus on arvioitua pienempi. Avustuksia arvioidaan kertyvän noin 535 000 euroa, jolla katetaan vastaavat kulut perheryhmäkodin ostopalveluista.

Perheryhmäkodin avustuksia kertyy noin miljoona euroa arvioitua vähemmän, mutta myynti- ja maksutuottoja kertyy noin 800 000 euroa arvioitua vähemmän. Tuloja kertyy toisen hyvinvointialueen kustannusvastuulla sijaishuollossa olevien lasten kustannuksista sekä laskutettavista KEHA-korvauksista.

Palvelualueen henkilöstömenojen arvioidaan hieman alittuvan, koska kaikkia avoimia tehtäviä ei ole saatu täytettyä. Osa ammatillisesta tukihenkilötoiminnasta on otettu omaksi toiminnaksi talousarviota-voitteen ja palvelutuotantosuunnitelman mukaisesti vähentämällä ostopalveluiden käyttöä.

Ostopalvelumäärärahan arvioidaan riittävän.

Työikäisten palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 520	1 098	1 402	780	1 402
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-8 676	-9 374	-9 012	-6 443	-8 981
Toimintakate	-7 156	-8 276	-7 610	-5 663	-7 579

KEHA-keskus korvaa hyvinvointialueelle tulkkaus- ja käännöskustannuksia, toimeentulotukea ja sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksia. KEHA-maksatusten ajankohta vaihtelee. Erityiskustannukset laskutetaan muutaman kuukauden sykleissä vuoden aikana, muut kulut neljännesvuosittain. Erityiskustannukset tuloutetaan siihen yksikköön, missä kustannus on muodostunut, muut kustannukset kotoutumisen palveluihin.

Tilapäisen suojelun statuksella olevien ukrainalaisten kuntaan muuttaneiden määrä on jatkuvassa kasvussa ja tämä vaikuttaa suoraan tulkkaus- ja sote-menojen kustannuksiin ja korvauksiin. Pakolaisten toimeentulotukikustannukset kasvoivat asiakasmäärän nousun myötä edellisvuoteen verrattuna. Asiakaskontakteja oli 6 814 ajalla 1-9/2023 ja 7 775 ajalla 1-9/2024.

Kuntouttavan työtoiminnan kilpailutus on toteutettu kesän/syksyn 2024 aikana. Uudet sopimukset tulevat voimaan 1.11.2024 alkaen. Ostopalveluina hankittava kuntouttava työtoiminta vähenee loppuvuoden aikana, koska sopimusten tekeminen palveluntuottajien kanssa on vasta meneillään ja kilpailutukseen osallistuneiden määrä väheni huomattavasti. Eloisan omana toimintana toteutettavan kuntouttavan työtoiminnan sisältöä ja tiloja arvioidaan ja etsitään uusia työtoimintapaikkoja Eloisan omasta toiminnasta kustannusten alentamiseksi. KEHA-korvaukset haetaan 1–2 kuukauden välein.

Hallituksen toteuttamien leikkausten vuoksi Kelan etuisuuksiin on tullut vuoden 2024 aikana supistuksia mm. asumismenoihin, jotka ovat vaikuttaneet nousevasti täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen kuluihin (hädät, sähkölaskut ym. asumiskulut).

Kaikkineen työikäisten sosiaalipalvelujen menojen ennakoidaan pysyvän budjetoidulla tasolla.

Vammaispalvelu ja Vaalijalan osaamiskeskus

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	49 077	47 089	49 797	34 715	49 375
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-101 497	-99 090	-104 600	-83 555	-110 803
Toimintakate	-52 420	-52 001	-54 803	-48 840	-61 429

Vammaisten omaishoidon tuki siirtyi vuoden 2024 alusta ikääntyneiden palveluista vammaispalveluihin. Palveluun arvioitu määrärahaa jäi liian pieneksi ja tästä syystä määräraha näyttää ylittyvän. Tämä on huomioitu ennusteessa.

Asumispalveluissa toimintatuotot ylittänevät talousarvion noin 1,6 miljoonaa eurolla. Toimintakulut ylittivät henkilöstökulujen osalta 1,3 miljoonaa euroa ja palvelujen ostojen osalta 4,0 miljoonaa euroa. Vuokratyövoimaa on ostettu 0,6 miljoonalla eurolla. Lisäksi asumispalvelujen kilpailutettujen sopimusten myötä asumisen ostopalvelujen hinnat ovat nousseet. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen sopimukset astuivat voimaan 1.2.2024. Yhteisöllisen asumisen osalta kilpailutetut sopimukset alkoivat 1.6.2024

Vaativien erityispalvelujen (Vaalijalan osaamis- ja tukikeskus) tulot näyttäisivät jäävän muutostalousarvion ennusteesta noin 5 miljoonaa euroa. Menojen osalta talousarvio alittunee Vaalijalan osalta noin 1,5 miljoonaa euroa. Uusi Privaatti-yksikkö on toiminut vajaakäytöllä henkilöstön saatavuusongelmien vuoksi.

Yhteiset sosiaalipalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	741	786	730	827	867
Toimintameno (sitova aluehallitukseen nähden)	-4 390	-4 317	-3 550	-2 985	-4 075
Toimintakate	-3 649	-3 531	-2 820	-2 158	-3 209

Toimintatuotoista suurin osa on THL:n myöntämää korvausta turvakotipalvelujen tuottamisesta. THL myönsi hakemuksen perusteella lisämäärärahaa vuoden 2023 turvakodin toimintamenoihin 96 543 euroa. Vuodelle 2023 saatu lisämääräraha on kirjautunut vuoden 2024 tuloksi. Vuodelle 2024 THL:n myöntämä korvaus turvakodin palvelun tuottamisesta oli pienempi kuin v. 2023 tilinpäätös. THL:ltä haetaan lisärahoitusta vuodelle 2024.

Toimintamenoista on siirretty henkilöstömenot kustannuspaikan 2520 (varahenkilöstö) osalta vammaispalvelujen palvelualueelle. Lasten ja nuorten virka-aikainen päivystys siirtyi lapsiperhepalveluista sosiaalipäivystykseen 1.9.2024.

4.2 Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palveluiden määrärahojen toteutuminen					
(1000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Myyntitulot	1 852	1 563	2 076	1 581	2 296
Maksutulot	28 609	22 458	28 992	22 700	31 516
Tuet ja avustukset	2 573	3 917	3 927	1 327	1 958
Muut toimintatulot	3 903	3 530	3 939	3 461	4 759
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	36 937	31 468	38 934	29 070	40 529
Palkat ja palkkiot	-76 498	-75 870	-79 334	-61 512	-81 323
Eläkekulut	-16 113	-13 384	-16 838	-12 813	-16 920
Muut henkilösivukulut	-2 808	-2 830	-2 854	-1 456	-2 380
Henkilöstömenot yhteensä	-95 419	-92 084	-99 084	-75 781	-100 622
Palvelujen ostot yhteensä	-74 464	-75 517	-76 370	-58 447	-77 817
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 998	-2 061	-2 062	-1 200	-1 600
Avustukset	-10 147	-8 786	-8 786	-5 122	-6 767
Muut toimintamenot	-1 024	-911	-973	-655	-865
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-183 052	-179 359	-187 275	-141 204	-187 671
TOIMINTAKATE	-146 115	-147 891	-148 341	-112 135	-147 141

Toimintatuotoissa pysytään muutostalousarvioissa ja jopa ennusteen yli saadaan maksutuottoja (asumispalvelut). Toimintakuluissa muutostalousarvioon nähden ylitysriski on maltillinen noin 0,2 %, mikäli asiakasmäärä pysyy Q3 seurannan tasolla loppuvuoden. Resurssien tarve kasvaa asiakasmäärän kasvessa, henkilöstömenoissa on riskiä, mikäli oma varahenkilöstö ei riitä; joulukuun arkipyhät lisäävät sijaishenkilöstötarvetta tai ostopalvelua (Tempore). Talousarviossa on varattu lääkäripalveluihin vuodelle 2024 yhteensä 3,1 miljoonaa euroa (virkalääkäreiden palkkakustannukset ja ostopalvelumääräraha). Lääkäreiden rekrytoinnissa on onnistuttu ja ostopalveluja on purettu sopimusten mukaisesti. Palvelutuotantosuunnitelman ja edellisen yhteistoimintamenettelyn toimenpiteet toteutuvat suunnitelmallisesti ja näillä on vaikutusta kustannusten kasvun hillitsemiseen.

Arjen tuki- ja etäpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 805	6 501	6 501	3 820	5 500
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-28 158	-28 245	-32 413	-24 150	-31 946
Toimintakate	-24 353	-21 744	-25 912	-20 330	-26 446

Arjen tuki- ja etäpalveluiden palvelualueeseen kuuluvat asiakas- ja palveluohjaus, ikäneuvola, kuntouttava päivätoiminta, kotiin vietävät tuki- ja etäpalvelut, mukaan lukien turvapalvelut, gerontologinen sosiaalityö, omais- ja perhehoito sekä varahenkilöstö eli VaRe-yksikkö. Arjen tuki- ja etäpalvelut ovat

ensisijaisia palveluja, joiden tavoitteena on tukea ikäihmisten itsenäistä selviytymistä ja kotona asumisen jatkumista mahdollisimman pitkään ja näin ehkäistä raskaampien ja kalliimpien palveluiden tarvetta. Alle 65-vuotiaiden osuus on kasvanut, millä vaikutusta myös resursseihin. Sosiaalipalveluista siirtyi 65 vuotta ja yli 65 vuotta täyttäneitä välitystili- ja toimeentulotukiasiakkaita gerontologisen sosiaalityön asiakkaiksi ja muutenkin gerontologisen sosiaalityön asiakasmäärä on kasvava.

Toimintatuotoissa on miljoonan euron alitusriski talousarvioon nähden, viitaten Q2-raportissa jo mainittuun Valtiokonttoriavustukseen, mikä arvioitu virheellisesti miljoonan euron verran liian suurena. Toimintamenoissa ei ole enää ylitysuuhkaa, vaan pysytään muutostalousarvion mukaisissa kuluissa. Tähän ovat vaikuttaneet Q2-raportissa mainitut toimenpiteet.

Vuoden 2024 alusta alkaen ikääntyneiden palveluissa ei enää ole kaikenikäisten omaishoitoa, vaan ainoastaan +65-vuotiaiden omaishoito. Alle 65-vuotiaiden omaishoito siirtyi sosiaalipalveluihin. Syyskuun toteuman ja sosiaalipalveluiden kanssa tehtyjen tarkistuslaskelmien perusteella on todettu, että sosiaalipalvelujen budjettiin alkuperäisessä talousarviossa siirretyn määrärahan mitoitus on jäänyt noin kaksi miljoonaa euroa liian alhaiseksi. Tämä ylityspaine on huomioitu toimialan ennusteessa ja myös vuoden 2025 talousarviovalmistelussa. Ikääntyneiden palveluissa seurataan loppuvuoden ajan määrärahojen riittävyttä tarkasti, sillä omaishoidon tuen saajien määrän pitää pysyä nykyisellä tasolla, että määrärahat riittävät.

Kotiin annettavat palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	9 890	5 369	9 695	6 088	9 268
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-45 420	-43 313	-45 275	-32 821	-43 461
Toimintakate	-35 530	-37 944	-35 580	-26 734	-34 193

Kotiin annettavat palvelut alue sisältää kotihoidon ja kotisairaanhoidon palveluihin liittyvän oman toiminnan ja siihen liittyvät kustannukset sekä palvelujen ostot sekä palvelusetelillä järjestetyn kotihoidon palvelun.

Toimintatuottojen toteuma on 62,6 % ennakoidusta. Laskutus on noin kuukauden jäljessä. Toimintatuotot toteutuvat syyskuun lopussa noin 0,4 miljoonaa euroa muutostalousarviossa arvioitua pienempinä.

Toimintakulut ovat toteutumassa muutostalousarvion mukaisesti, mutta henkilöstömenoihin liittyy ylittymisen riski kansainvälisen rekrytoinnin (KV-rekrytointi) kautta lokakuun aikana tulevien 15 työntekijän henkilöstömenojen osalta. Kansainvälisen rekrytoinnin kautta on kotihoitoon tullut keväällä 8 ja syyskuussa 11 työntekijää. KV-rekrytoinnin kautta tulleet työntekijät työskentelevät työntekijän työparina eivätkä alkuvaiheessa tee yksin kotikäyntejä. KV-rekrytoinnilla pyritään varmistamaan osaavan

henkilöstön saatavuus tulevina vuosina. Kotihoidosta eläköityä arviolta noin 100 työntekijää seuraavien 3-4 vuoden aikana.

Kotiin annettavissa palveluissa on tuotettu palveluita myös alle 65-vuotiaille asiakkaille ja näiden asiakkaiden osalta ei ole määrärahoja huomioitu talousarviossa. Syyskuun 2024 loppuun mennessä on kotiin annettavien palveluiden piirissä ollut 379 ikäryhmään 15 - 64-vuotiaat kuuluvaa asiakasta.

Asumispalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	22 069	18 516	21 514	18 396	24 674
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-100 616	-100 006	-101 540	-78 250	-104 273
Toimintakate	-78 547	-81 490	-80 026	-59 855	-79 599

Asumispalvelut alue sisältää asumispalveluihin liittyvän oman toiminnan sekä asumispalvelujen ostot sekä palvelusetelillä järjestetyn asumispalvelun.

Toimintatuotot toteutuvat muutostalousarvioon nähden ennakoitua paremmin. Eniten tähän on vaikuttanut asukaspaikkojen nopeutunut täyttö ja viive asiakkaiden sijoittamiseen on olennaisesti pienentynyt, ollen tällä hetkellä keskimäärin 4 vrk.

Oma toiminta

Oman palvelutuotannon paikat ovat tehokkaassa käytössä. Asumisen paikat täytetään pääsääntöisesti asiakastarpeen mukaan, joten asiakkaiden sijoittaminen on nopeutunut, eikä isoja viiveitä ole. Omassa toiminnassa yhteisöllisen asumisen asiakasmäärä oli keskimäärin 200 asiakasta enemmän kuukausitasolla tarkasteltaessa ensimmäisen puolen vuoden jaksoa verrattuna vastaavaan ajankohtaan vuonna 2023. Palvelurakenteen keventämisessä ollaan onnistuttu. Perhehoito myös vaikuttaa laskevasti asumis- ja jaksohoidon palvelun tarpeeseen.

Kustannustasolla ylityspainetta on henkilöstökuluissa. Vuoden 2024 alussa on valmistauduttu henkilöstön riittävyteen eläköitymisten ja mitoitustason nostamisen (0,7) vuoksi toteuttamalla mm. kansainvälistä rekrytointia. Kesken vuoden mitoituksen tasoa on kuitenkin tarkasteltu valtion hallinnon tasolla uudelleen ja odotettavissa onkin lainsäädäntö mitoitustason laskemisesta 0,6:een. Lisäksi Eloisan linjaus vuosilomien siirtämisestä seuraavalle vuodelle on lisännyt määräaikaisten sijaisten käyttöä, koska lomapäiviä pidetään vuoden aikana enemmän. Tilanteen odotetaan tasoittuvan vuoden sisällä.

Henkilöstökustannusriskiä tasaa odotettua parempi tulo-odotus ja palvelualueen ennakoidaan toteutuvan muutetun talousarvion puitteissa. Korkeampaan tulo-odotukseen vaikuttavat vuokratason uudelleen määrittely ja nopea asiakassijoittelu. Myös asiakaslaskutuksen seuranta on tehostunut, eikä luottotappioita ole kertynyt alkuvuoden tahtiin. Asumispalvelujen kustannuksiksi on kirjautunut edeltävän

organisaation aikaisen vahingonkorvauksen kustannuksia 44 000 euroa, mihin ei ole voitu varautua talousarviossa.

Ostopalvelu

Asumispalveluissa palvelusetelien osuus on kokonaisuutena kasvanut verrattuna vuoteen 2023 johtuen päättyneistä palvelusopimuksista yksityisten palveluntuottajien kanssa. Ostopalvelujen piirissä olleet noin 150 asiakasta siirtyivät palvelusetelipalveluun.

Osto- ja palvelusetelipalvelussa yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasmäärä kasvanut verrattuna vuoteen 2023. Asiakasmäärät vaihtelevat asiakastarpeen ja oman palvelutuotannon vapautuvien paikkojen mukaan. Asumispalvelujen osto- ja palvelusetelipalvelujen kokonaisuudessa on noin miljoonan euron ylitysriski, mikäli asiakasmäärä loppuvuonna pysyy edelleen alkuvuoden tasolla. Talousarviossa ei ole varauduttu asiakasmäärän kasvuun. Ylitysriski kasvaa edelleen, mikäli asiakasmäärä osto- ja palvelusetelipalveluissa kasvaa.

Geriatrinen osastopalvelu

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 172	1 083	1 224	766	1 087
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-8 338	-7 236	-7 566	-5 585	-7 471
Toimintakate	-7 166	-6 153	-6 342	-4 819	-6 383

Geriatrinen osastopalvelu palvelualue sisältää kolme terveydenhuollon alaista geriatria arviointi osastoa (Kangasniemi, Mikkeli ja Mäntyharju), yhden sosiaalihoitolain alaisen lyhytaikaisyksikön (Kerimäki) sekä kotiutuskoordinaattoritoiminnan Mikkeliissä, Pieksämäellä ja Savonlinnassa. Vuoteen 2023 verrattuna palvelualueella muutoksena on Kangasniemen geriatrisen osaston siirtyminen terveystalouksista ikääntyneiden palveluihin sekä Juvan jaksohoidon siirtyminen geriatrisista osastopalveluista asumispalveluihin.

Palvelujen ostoihin liittyy epävarmuutta. Lääkäripalvelut on toteutettu toukokuusta alkaen omien virkälääkäreiden työnä, joten ostopalvelulääkäreitä ei loppuvuonna tarvita. Alkuvuonna ostopalvelulääkäreiden kustannukset ovat arvioitua suuremmat. Henkilöstökulujen arvioidaan ylittävän noin 190 000 euroa johtuen virkälääkäreiden palkkauksesta ja sijaismäärärahojen ylittymisestä. Toimintamenojen arvioidaan kokonaisuutena pysyvän budjetissa.

Toimintatuotot näyttäisivät toteutuvan arvioitua alhaisempina, joten kokonaisuudessa geriatrisen osastopalvelun ylitysriski on muutostalousarvioon nähden ennusteen perusteella noin 42 000 euroa. Osastopaikkojen kesäksi vähentyminen vaikuttaa tuottojen kertymiseen negatiivisesti, paikkamääriä nostettiin syyskuun alusta, kun virkälääkäreitä saatiin palkattua enemmän.

Yhteiset ikäpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	0	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-519	-560	-479	-397	-520
Toimintakate	-519	-560	-479	-397	-520

Toteutuu talousarvion puitteissa. Muutostalousarviossa on siirretty palkkavarauksia geriatriseen osastopalveluun liikaa työntekijän siirtyessä toisiin tehtäviin ja kirjautui tammi- ja helmikuun palkkakulut vielä yhteisiin palveluihin. Henkilömenoja säästetään säästövapaiden avulla.

4.3 Terveyspalvelut

Terveyspalveluiden määrärahojen toteutuminen					
(1000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Myyntitulot	16 452	13 694	16 921	14 574	17 404
Maksutulot	21 528	20 525	21 912	17 820	22 363
Tuet ja avustukset	3 382	2 897	3 382	2 240	3 063
Muut toimintatulot	1 123	291	1 123	453	1 226
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	42 485	37 407	43 339	35 087	44 057
Palkat ja palkkiot	-163 177	-172 497	-167 173	-127 335	-171 114
Eläkekulut	-31 596	-27 653	-33 791	-25 388	-34 187
Muut henkilösivukulut	-6 064	-6 367	-3 999	-3 033	-4 078
Henkilöstömenot yhteensä	-200 837	-206 517	-204 963	-155 756	-209 379
Palvelujen ostot yhteensä	-120 481	-118 036	-121 608	-89 522	-120 491
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 453	-47 427	-44 122	-32 681	-43 643
Avustukset	-102	-163	-111	-150	-200
Muut toimintamenot	-4 012	-3 601	-4 963	-2 678	-3 676
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-369 885	-375 744	-375 767	-280 786	-377 389
TOIMINTAKATE	-327 400	-338 337	-332 428	-245 699	-333 332

Terveyspalvelujen toimialan toimintatulojen ennustetaan toteutuvan hieman muutettua talousarviota paremmin. Diagnostiset ja tukipalvelut palvelualueella on riski tulojen alitukselle johtuen sisäisestä laskutustavan muutoksesta. Ulkohyvinvointialuemyynti on jatkunut viime vuoden toiminnan tasolla.

Toimintamenojen ennustetaan ylittävän hieman muutetun talousarvion. Henkilöstökulut voivat ylittyä loppuvuonna, kun omaa henkilöstöä lisätään ja ostopalvelua vähennetään. Toimintamenojen ennusteeseen sisältyy riski, jos palvelujen ostojen laskutus ei ole lineaarista. Palvelujen tuotantosuunnitelman mukaisia sopeutuksia ei ole päästy täysimääräisesti tekemään päätöksen teon hitaudesta johtuen. Merkittäviä muutoksia sairaala- ja päivystysverkossa tai sotekeskus-palveluverkossa ei toteudu vuonna 2024. Sopeutussuunnitelman taloudellisesti merkittävimmät päätökset ovat kesken.

Toimintatulot ylittävät talousarvion ennusteen mukaisesti noin 0,7 miljoonaa euroa. Toimintamenoissa on 1,6 miljoonan euron ylityspaine. Toimintakate ylittyisi ennusteen mukaan lähes 1 miljoonaa euroa. Alkuperäisen talousarvion verrattuna toimintakate olisi kuitenkin 5 miljoonaa euroa parempi.

Sairaalapalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	19 433	16 961	19 478	15 575	19 818
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-169 869	-165 109	-167 649	-126 688	-169 195
Toimintakate	-150 436	-148 148	-148 171	-111 113	-149 377

Sairaalapalveluiden palvelualueella toimintatuotot toteutuvat yli talousarvion. Myös toimintamenot ylittivät jonkin verran, johtuen erityisesti palvelujen ostoista (polikliinisten potilaiden hoito muissa sairaaloissa, työvoiman ostot). Palkkakustannusten osalta olemme saavuttamassa talousarviotavoitteen. Aineet, tarvikkeet ja tavarat - osiossa olemme talousarviossa ja nähtävissä on säästöä edelliseen vuoteen verrattuna. Investoinnit ovat edenneet investointisuunnitelman mukaisesti.

Sairaalapalveluissa maksetut ylityö- ja kutsurahakustannukset ovat vähentyneet (-12 %) mutta samalla menoja lisää ostopalveluissa näkyvä henkilöstövuokraus. Sairaalapalveluissa sairaspöissaolot ovat hieman vähentyneet.

Tulevaisuuden ennusteisiin vaikuttavat riskit: Lakiesitys palveluverkkoon kohdistuvista muutoksista on vielä käsittelemättä. Samoin poliittiset päätökset, jotka koskevat erityisesti Savonlinnan sairaalaa (erikoissairaanhoidon päivystysmuutokset ja sen vaikutukset sairaalatoimintaan) heikentävät ennustettavuutta. Epävarmuus muutoksen etenemisestä ja tulevaisuudesta on turhauttavaa ja luo huomattavaa epävarmuutta henkilöstölle ja rekrytointiin. Virkalääkärien ja muun henkilökunnan rekrytointi on oleellista, jotta toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet pystytään saavuttamaan.

Diagnostiset ja tukipalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 056	721	1 087	507	677
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-29 942	-33 656	-30 967	-23 273	-31 017
Toimintakate	-28 886	-32 935	-29 880	-22 766	-30 341

Diagnostisissa ja tukipalveluissa kolmen vuosineljänneksen jälkeen kesällä muutettu toimintakate on hieman ylittymässä. Toteumaprosentilla arvioituna merkittävimmät erot ajankohdan mukaiseen tilanteeseen ovat toimintatuotoissa ja palveluiden ostoissa. Henkilöstömenot ovat ajankohdan mukaisesti toteumassa, ja aineet ja tarvikkeet sekä muut toimintakulut alittavat ajankohdan mukaisen toteumatilanteen.

Tuotoissa palvelualueen ainoat tuotot tulevat apteekki- ja diagnostiikkapalveluiden tulosalueelta. Myynti on rajallista lainsäädännöllisistä syistä (kilpailulle markkinalle osallistuminen). Toimintatuotot on edellä verrattuna edellisvuoden toteumaan samana ajankohtana, mutta vuonna 2023 huomattava osa tuotoista syntyi vuoden viimeisen kuukauden aikana. Tämän tuottomaksimin saavuttaminen kuluvana vuonna on epävarmaa ja aiheuttaa riskin asetetun tuottotason saavuttamiselle.

Palveluostojen osalta kolmen vuosineljänneksen tilanne näyttää ylitystä. Verrattuna edellisvuoden toteumaan syyskuussa, ostot ovat jo hieman pienemmät. Tilanteen on odotettavissa edelleen kohenevan loppuvuoden aikana, koska diagnostisissa palveluissa on onnistuttu rekrytoimaan useita erikoislääkäreitä kolmelle erikoisalalle, mikä vaikuttaa suoraan erikoisalajien ostopalveluiden vähenemiseen enemmän kuin mitä rekrytoinnit nostavat henkilöstökuluja.

Sotekeskuspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	8 845	9 265	9 421	7 536	9 472
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-87 476	-91 818	-92 500	-68 143	-91 540
Toimintakate	-78 631	-82 553	-83 079	-60 607	-82 068

Kokonaisuutena toimintatulojen arvioidaan kertyvän muutetun talousarvion mukaisesti. Toimintamenojen ennustetaan alittuvan.

Henkilöstökustannuksissa on ylityspaineita digitaalisten terveystalvelujen ja suun terveydenhuollon palveluissa. Digitaalisissa terveystalveluissa toiminta on laajentunut suunniteltua nopeammin eikä talousarviossa ole huomioitu kaikkia siirtyneitä kuluja. Toimintamallimuutosten ennustetaan vaikuttavan kuitenkin erilliskorvausten määrän laskuun. Toiminnan laajentuessa myös myyntituottoja on kertynyt arvioitua enemmän. Henkilöstökuluja lisää digipalveluissa myös virkalääkärirekrytointien onnistuminen, mikä vastaavasti vähentää ostopalveluja.

Avoterveydenhuollon ja digitaalisten terveystalvelujen lääkäripalkkakustannukset ovat kasvaneet digitaalisen terveydenhuollon volyymlisäyksen ja sieltä tuotetun avoterveydenhuollon lääkäriyön tukemisen myötä. Avoterveydenhuollossa myyntituotot ylittyvät. Kokonaisuutena avoterveydenhuollon henkilöstömenot pysynevät talousarviossa.

Lasten ja nuorten palveluissa palveluostot ovat vähentyneet merkittävästi onnistuneen rekrytoinnin ansiosta. Loppuvuodelle se ennustaa henkilöstökustannusten kasvua, mitä ei täysimääräisesti ole otettu huomioon.

Suun terveydenhuollossa myynti- ja maksutuotot ovat kasvaneet merkittävästi, mutta henkilöstökustannukset ylittyvät. Henkilöstökustannusten ylityksiin vaikuttavat palkkausmuutokset, avoimia virkojen täyttyminen ja viikonloppu- ja arkipyhäpäivystyksen ottaminen kokonaan omaksi toiminnaksi. Alkuvuonna on tehty isot jononpurut, jotka kuitenkin lopetettu toukokuussa. Henkilöstökustannusten ylityksiä pyritään edelleen kompensoimaan ostopalveluja vähentämällä.

Kuntoutuspalvelujen toimintamenot ja -tuotot toteutunevat talousarvion mukaisesti. Palvelujen ostoissa on selkeää laskua, mutta apuvälinekustannuksissa on vastaavasti nousua.

Akuuttipalvelut, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	13 152	10 458	13 352	11 468	14 091
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-82 599	-85 161	-84 649	-62 682	-85 636
Toimintakate	-69 447	-74 703	-71 297	-71 297	-71 545

Akuuttipalvelujen sekä mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen palvelualue pysyy kokonaisuutena suunnitteen muutetussa talousarviossa. Akuuttipalvelujen tulosalue on ylittymässä, kun taas mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen tulosalueen kulut hieman alittuvat.

Päivystysten suoritteiden ennusteet ovat pääosin toteutumassa. Ensihoitopalvelun toiminnassa toteuma ennustaa edelleen noin 10% laskua kokonaistehtävämäärään. Liikkuvan sairaalaan kehittämissuunnitelmat ovat tehostaneet toimintaa edelliseen vuosineljännekseen verrattuna, jossa kaikkien kontaktien määrässä on kasvua noin 500 / kk. Toimintatuotot ennustaa ylitystä talousarvioon n.15%. Vastaavasti toimintakulujen ennuste on ylittymässä noin 6%. Toimintakulujen ylitystä selittävät henkilöstökulut ja palvelujen ostojen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannukset.

Akuuttipalvelujen palvelutuotantosuunnitelman mukaiset säästöt ovat pääosin toteutumassa; osa tavoitteista ylittyy, kun taas osa tavoitteista ei. Suurin toteutumaton toimenpide on päivystykseen kohdistuneet säästöt (500 000 euroa). Ensihoitoon kohdistuneiden palvelutuotantosuunnitelman mukaisten toimenpiteiden osalta päästään lähelle tavoitteita. Kokonaisuutena akuuttipalvelujen palvelutuotantosuunnitelman mukaista säästöjä korvaa toimintatuottojen kasvu. Maksuhinnastoa tarkastettiin nousseiden tuotantokustannusten vuoksi, jolloin maksuja nostettiin toukokuussa. Tämän ansiosta toimintatuotot ovat nousseet 40%, joka on 500 000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa toiminnan suoritteet toteutuvat suunnitelman mukaisesti tai ylittävät; asiakas- ja potilasmäärät lähes kaikissa palveluissa ovat kasvaneet. Mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen ulkokuntamyynti on edelliseen vuoteen verrattuna lisääntynyt lähes 600 000 euroa, mutta tämä oli huomioitu jo talousarvion valmistelun yhteydessä.

Mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen taloudelliset riskit ovat ostopalveluissa; niin asumispalveluissa kuin lääkäripalvelujen ostoissa. Toimintakulujen osalta lääkemenot ovat kasvaneet ja niihin varatut määrärahat eivät riitä.

Palvelurakenteen keventäminen on toteutunut hyvin ja näyttää että asiakkaiden ohjautuminen kevyempiin palveluihin on lisääntynyt. Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluille asetettu lisäsäästötavoite vuodelle 2024 toteutuu alkuperäiseen talousarvioon verrattuna.

4.4 Pelastus- ja turvallisuuspalvelut

Pelastus- ja turvallisuuspalveluiden määrärahojen toteutuminen					
(1000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Myyntitulot	2	0	15	21	22
Maksutulot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	75	21	75
Muut toimintatulot	84	68	58	56	96
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	86	68	148	98	193
Palkat ja palkkiot	-9 004	-8 409	-7 990	-6 670	-8 823
Eläkekulut	-1 714	-1 349	-1 591	-1 305	-1 735
Muut henkilösivukulut	-332	-311	-190	-157	-210
Henkilöstömenot yhteensä	-11 050	-10 069	-9 771	-8 132	-10 768
Palvelujen ostot yhteensä	-1 831	-1 933	-2 209	-1 402	-1 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-942	-1 125	-1 130	-601	-700
Avustukset	-258	-257	-257	-241	-257
Muut toimintamenot	-727	-985	-986	-595	-895
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-14 808	-14 369	-14 354	-10 972	-14 421
TOIMINTAKATE	-14 722	-14 301	-14 206	-10 874	-14 229

Pelastus- ja turvallisuustoimialan talousarvion toteutuminen Q3 osalta näyttää edelleen hyvältä, kun katsotaan toimintamenoja kokonaisuudessa. Toteuman perusteella henkilöstökuluissa on ylityspainetta muutettuun TA 2024 verrattuna. Toisaalta palvelujen ostoissa ja aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa toteuman ja muutetun talousarvion perusteella näyttää olevan mahdollisuutta kompensoida henkilöstökulujen ylitystä siten, että talousarvio pysyy tasapainossa toimintakatteen osalta.

Pelastustoiminnan palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	43	56	71	73	77
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 225	-12 714	-12 737	-9 640	-12 641
Toimintakate	-12 182	-12 658	-12 666	-9 567	-12 565

Pelastustoiminnan tehtävämäärän kasvu on tasaantunut kesän aikana vuoteen 2023 verrattuna. Q3 jaksolla 2023 oli 2 127 tehtävää ja vastaavasti 2024 vuonna on ollut 2 150 tehtävää. Toimintakate on parantunut TA verrattuna.

Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	43	0	2	25	41
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-619	-502	-459	-436	-576
Toimintakate	-576	-502	-457	-411	535

Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn palvelut ovat toteutumassa valvontasuunnitelman, turvallisuusviestintäsuunnitelman, varautumistoiminnolle sovittujen vuoden 2024 tavoitteiden ja palvelutasopäätöksen mukaisesti. Toimintamenoissa on pieni ylitys, mutta se tasataan toimialan sisällä.

Turvallisuuspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	12	75	0	75
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-1 964	-1 153	-1 157	-896	-1 203
Toimintakate	-1 964	-1 141	-1 082	-896	-1 128

Turvallisuuspalveluissa ei ole tällä hetkellä tiedossa olevia olennaisia TA 2024 poikkeamia. Toimintamenoja on lisännyt TA 2024 verrattuna turvallisuusselvitysten teettäminen. Tuloista puuttuu huoltovarmuuskeskuksen rahoitusosuus huoltovarmuuden toimintamalli hankkeesta noin 75 000 euroa vuodelle 2024. Vartiointipalvelut on kilpailutettu loppuvuodesta 2023 ja uudet sopimukset ovat tulleet vaiheittain voimaan kevään 2024 aikana. Toimintamenoissa on pieni ylitys verrattuna TA 2024, mutta se tasataan toimialan sisällä. Kokonaisuudessaan toimintamenot ovat pienentyneet n. 770 000 euroa verrattuna TP 2023.

4.5 Konsernipalvelut

Konsernipalveluiden määrärahojen toteutuminen					
(1000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Myyntitulot	2 157	1 825	1 825	1 351	2 035
Maksutulot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	14 546	10 043	13 665	2 291	13 998
Muut toimintatulot	3 020	3 152	3 368	2 665	3 782
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	19 723	15 020	18 858	6 307	19 805
Palkat ja palkkiot	-34 978	-32 462	-32 083	-23 534	-32 538
Eläkekulut	-6 637	-5 226	-6 111	-4 643	-6 267
Muut henkilösivukulut	-1 273	-1 204	-1 082	-554	-755
Henkilöstömenot yhteensä	-42 888	-38 892	-39 276	-28 731	-39 560
Palvelujen ostot yhteensä	-61 643	-56 684	-56 881	-45 124	-57 979
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 600	-12 913	-13 178	-8 386	-12 915
Avustukset	-904	-324	-324	-194	-220
Muut toimintamenot	-27 239	-30 889	-30 581	-22 208	-31 801
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-145 274	-139 702	-140 240	-104 646	-142 476
TOIMINTAKATE	-125 551	-124 682	-121 382	-98 338	-122 671

Konsernipalvelujen kolmas vuosineljännes on sujunut taloudellisesti ja toiminnallisesti pääosin suunnitelmien mukaisesti. Merkittävimmät taloudelliset poikkeamat ovat edellisen neljänneksen tavoin päätöksenteon tuen palvelualueella sekä henkilöstöpalvelujen palvelualueella.

Päätöksenteon tuen palvelualueen osalta merkittävin poikkeama on STM:n hyvinvointialueiden käynnistämiskustannuksiin myöntämän valtionavun kohdentaminen toteumissa ja tilinpäätöksessä eri logiikalla kuin talousarviossa. Eloisan tasolla muutos on kustannusneutraali, vaikka se näkyy konsernipalveluissa toimintatulojen vähenemänä.

Henkilöstöpalvelujen osalta poikkeamista keskeisiä ovat muutostalousarviossa tapahtunut virhe ja henkilöstöpalvelujen budjettiin virheellisesti jäänyt sairausvakuutuskorvausten tulo. Sairausvakuutuskorvaustulo toteutuu toteutumien mukaisesti kaikille toimintayksiköille ja on Eloisan tasolla kustannusneutraali erä. Nämä seikat ovat olleet tiedossa jo edellisissä osavuosikatsauksissa. Erityistä huolta kolmannen vuosineljänneksen tarkastelussa herättää työterveyshuollon kustannusten kehitys. Toisaalta talousarvio on ollut hyvin tavoitteellinen, mutta toisaalta sairastavuus on kasvanut edellisvuodesta.

Henkilöstöressurssin riittävyys on paikoin ollut haastavaa vuonna 2023 päätettyjen henkilöstövähennysten vuoksi, mutta palvelut on pystytty pääosin toteuttamaan ilman kohtuuttomia viiveitä. Palveluorganisaation kehittäminen ja toiminnallinen hienosäätö jatkuvat edelleen.

Päätöksenteon tuen palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	9 691	8 490	8 127	665	7 762
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-13 768	-9 662	-9 700	-6 059	-9 335
Toimintakate	-4 077	-1 172	-1 573	-5 394	-1 573

Talousarviossa 2024 budjetoitu valtionavustus (proj. 311) koko Eloisan tasolla Päätöksenteon tuen palveluihin. Tuloutukset toteutuvat kuitenkin kustannuspaikkakohtaisesti, joten tuloutukset näkyvät muiden toimialojen/palvelualueiden ennusteissa.

Yleishallinnon tulosalue

Yleishallinnon tulosalueella päätösten ennakkovaikutusten arvioinnin malli (EVA) jalkautustyö on edennyt pilotointivaiheeseen, jota jatketaan vuoden loppuun saakka. Mallin käyttöönoton edistämiseksi on pidetty myös henkilöstöinfo sekä perustettu EVA-tiimi, jonka on tarkoitus tukea viranhaltijoita ennakkoarviointityössä. Toinen merkittävä yleishallinnon tulosalueen kehittämiskohde on ollut sähköisen luottamushenkilörekisterin käyttöönottoprojekti. Tuotantoympäristö saadaan valmiiksi marraskuun aikana, jonka jälkeen järjestetään luottamushenkilöille koulutusta. Tuotantokäyttö alkaa vuoden 2025 alussa.

Riskienhallinnan uusi malli hyväksyttiin johtoryhmässä 15.10.2024. Uuden mallin mukaisesti ensimmäinen raportointi tapahtuu tammikuussa 2025, yhtä aikaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteon kanssa.

Kirjaamojen toiminta on sopeutunut hyvin nykyiseen tilanteeseen, jossa ainoa fyysinen kirjaamon toimipiste on Savonlinnassa ja Mikkelin sekä Pieksämäen kirjaamojen asianhallintasihteerit toimivat etänä. Kirjaamon toiminnan kehittämiseksi on käynnissä projekti, jonka kautta pyritään kartoittamaan ja hankkimaan tekoälyä hyödyntävä ratkaisu kirjaamon sähköpostien käsittelyn tueksi.

Arkistoa on tietopyyntöjen käsittelyn lisäksi työllistänyt Eloisan vuokratiloista luopuminen, jolloin niissä olleelle aineistolle on pitänyt etsiä uudet tilat, pakata aineisto, järjestää kuljetus ja purkaa aineisto taas hyllyihin. Mikkelin keskussairaalan tulvavesivahinko aiheutti vahinkoa myös arkiston työtiloissa, vaikka aineisto säilyikin kuivana.

Mikkelin, Pieksämäen ja Savonlinnan DVV:n varmennekorttien rekisteröintipisteiden toimintakäytäntöä on yhtenäistetty niiden työntekijöiden yhteistyöllä.

Strategiapalvelujen tulosalue

Kumppanusstrategia eteni aluehallituksen kautta Etelä-Savon kuntiin lausuntokierrokselle, joka päättyi 31.10.2024.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on edennyt jo kumppanusstrategiaan kirjattujen tavoitteiden pohjalta: kuntien ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä on kehitetty perustamalla hyte-

koordinaattoriverkosto, käynnistetty kuntien, hyvinvointialueen sekä järjestöjen hyte-neuvottelun suunnittelu sekä seuraavan valtuustokauden hyte-suunnitelman laadinta.

Eloisassa järjestettiin ensimmäinen tiedolla johtamisen seminaari, jonka teemana oli hyvinvointitiedolla johtaminen. Seminaari oli suunnattu sekä Eloisan ja kuntien johtaville viranhaltijoille, että päättäjille.

Hankinta- ja talouspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	29	0	1	12	12
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-3 110	-2 775	-2 775	-1 882	-2 743
Toimintakate	-3 081	-2 775	-2 774	-1 870	-2 731

Hankinta- ja talouspalveluiden talouden arvioidaan kolmannen vuosineljänneksen toteuman perusteella toteutuvan muutetun talousarvion mukaisena. Tiedossa ei ole merkittäviä talousarviopoikkeamia. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 43 000 euroa muutettua talousarviota parempana pääasiassa maltillisen menoalituksen johdosta.

Talouden toiminnoissa toteutettiin toukokuussa 2024 sisäinen organisointimuutos toiminnan tehostamiseksi. Talouspalveluiden toiminnot on jaettu neljään itseohjautuvaan asiantuntijatiimiin. Toiminnan tehostuminen on ollut havaittavissa mm. työjonojen lyhentymisenä ja laskujen kierron nopeutumisena. Riskienhallintaan on kiinnitetty huomiota jakamalla erityisesti kirjanpitoon liittyvää osaamista ja tehtäviä aiempaa useammalle henkilölle. Talouspalveluissa on valmisteltu myös edelleen toimintaa tehostavan tekoälytyökalun hankintaa ostolaskujen käsittelyyn. Tavoitteena on käyttöönoton toteutuminen vuoden 2024 loppuun mennessä.

Hankintapalveluissa on edelleen keskitytty kertyneiden työjonojen purkamiseen sekä toimintatapojen selkeyttämiseen ja yhdenmukaistamiseen. Eloisan hankintaohje päivitettiin aluehallituksen päätöksellä 26.8.2024 § 183. Resursseihin nähden työmäärät ovat edelleen varsin suuria ja aikataulut yleensä kiireisiä; hankintojen valmistelussa on päästävä jatkossa nykyistä suunnitelmallisempaan toimintamalliin yhteistyössä toimialojen kanssa. Kolmen vuosineljänneksen aikana sähköiseen tarjouspalveluun on julkaistu yhteensä 39 kynnysrajat ylittävää kilpailutusta; 23 kansallisen ja 16 EU-kynnysrajan ylittävää. Päätyneitä kansallisia kilpailutuksia oli sähköisessä tarjouspalvelussa tammi-syyskuun aikana yhdeksän ja EU-kilpailutuksia 14 kappaletta. Lisäksi hankintapalvelut on perustanut hyvinvointialueelle kulu- van vuoden aikana dynaamisia hankintajärjestelmiä (DPS), joista raportin kirjoitushetkellä yksi on perustamisvaiheessa ja neljä hankintavaiheessa. Lisäksi valmisteilla on kaksi uutta DPS:ää. Vuoden alusta raportin laatimishetkeen laskettuna on hankintapalveluissa käsitelty toimialojen lähettämiä kilpailutus-, sopimus- ja hankintapäätöslomakkeita yhteensä 303 kappaletta. Tavara- ja tarvikkehankinnoissa on hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan yhteishankintoja, ja tiiviimpi yhteistyö yhteishankintayksikkö Servican kanssa on päässyt käynnistymään uusien YTA-alueen laajuisten yhteishankintojen merkeissä.

Viestintäpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	0	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-606	-706	-709	-459	-709
Toimintakate	-606	-706	-709	-459	-709

Viestintäpalveluissa talous on edelleen toteutunut suunnitellusti. Ennusteen mukaan raamissa pysytään myös loppuvuonna. Tekemisen tahti on jatkunut viestinnässä ripeänä, sillä säästöjen vuoksi yhä niukempi joukko tekijöitä on vastannut hyvinvointialueen viestintätarpeisiin ja -toiveisiin.

Mediatiedotteita tehtiin tammi-syyskuun aikana yhteensä 116 kappaletta. Näistä mediassa on mennyt läpi 94 kappaletta eli 81 prosenttia. Heinä-syyskuun ajalla tehdyistä mediatiedotteista eniten näkyvyyttä saavuttivat tiedotteet, joissa aiheena olivat korona- ja influenssarokotukset, aluehallituksen äänestys Pride-tapahtumaan liittyen, venetsialaisten ilotulitukset, tulvavesien syöksi Mikkelin keskussairaalaan sekä Eloisan yhteistoimintaneuvotteluiden vaikutukset. Yhteistoimintaneuvottelut olivat iso ponnistus myös henkilöstöviestinnässä yhteistyössä johdon kanssa.

Eloisan somekanavien seuraajamäärissä oli vuoden kolmannella kvartaalilla hienoista kasvua. Facebookissa heinä-syyskuun aikana seuraajien määrä kipusi 19 300 seuraajaan. Eloisan Facebookin seuraajamäärä on edelleen suurempi, kuin mitä YTA-alueen yhteistyökumppaneiden Facebook-tileillä on yhteensä. Instagramissa seuraajien määrä kasvoi hienoisesti 8 037 seuraajaan. Eloisan Facebook tavoitti heinä-syyskuussa yhteensä noin 150 tuhatta henkilöä ja Instagram 36 000 henkilöä. Sosiaalisen median seuraajamäärät ovat viranomaisviestinnälle tärkeitä mm. kriisiviestintätilanteessa.

Kriisiviestintää harjoiteltiin syyskuussa PAPU2024 -paikallispuolustusharjoituksessa, jossa Eloisan viestintä vastasi harjoitusmediatilaisuuden järjestelyistä monista eri viranomaisista koostuvassa tilanteessa (puolustusvoimat, poliisi, pelastus, terveydenhuolto, sosiaalipalvelut, kaupunki jne.).

Viestintäpalveluita työllistivät heinä-syyskuussa myös järjestelmämuutokset. Henkilöstön intranetin julkaisualusta ja käyttöliittymä päivitettiin syyskuussa uuteen, kun aiemman julkaisualustan ylläpito päättyi toimittajan puolelta. Kilpailutuksia on ollut valmistelussa kolme; videotallennuspalvelun vaihtaminen kustannustehokkaampaan ratkaisuun, nettisivuston hakutoiminnon päivittäminen asukkaita paremmin palvelemaan tekoälyä hyödyntävään ratkaisuun ja mainostoimistokumppanin hankinta.

Vuoden kolmannella kvartaalilla viestinnän linjaukset hyväksyttiin aluehallituksessa. Alkusyöksyllä polkaistiin käyntiin viestinnän koulutukset Eloisan henkilöstölle, aiheina Intranet, some, verkkosivut (ja PTV), esitteet ja julkaisut, viestinnän linjaukset, brändi ja Eloisa-nimen käyttö, media, hankeviestintä ja työkaluja yksiköiden viestintään. Yhteistyössä rekrytoinnin kanssa on suunniteltu tiivistä Eloisan vuoden 2024 työnantajamielikuvakampanjaa, joka julkaistaan loppuvuodesta marras-joulukuussa.

Tila- ja tukipalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	4 361	4 283	4 287	3 083	4 300
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-75 013	-80 481	-81 329	-57 430	-81 043
Toimintakate	-70 652	-76 198	-77 042	-54 347	-76 743

Tila- ja tukipalvelujen tulojen ja menojen kokonaisuus on toteutumassa suunnitellusti. Edelleen tehdään pieniä tarkennuksia sekä tulojen että menojen osalle, jotta kohdennukset menevät oikein.

Henkilöstömenojen ja vuokratkustannusten osalta olemme jäämässä alle talousarvion. Toistaiseksi ei ole tiedossa merkittäviä haasteita, jotka uhkaisivat talouden toteumaa tila- ja tukipalvelujen osalta.

Vuokrasopimusten määrä on laskenut nettona joulukuun 2023 lopusta syyskuun 2024 välillä 32 kpl. Poistuneet kohteet ovat olleet pääosin pieniä yksittäiskohteita. Samalla on Ristiinasta vuokrattu asukaiden aseman turvaamiseksi kaksi palvelutaloa, yksi ikääntyneiden yksikkö ja yksi vammaisyksikkö. Tilojen neliömäärä on alentunut vain yhden prosentin verran alkuvuoden aikana. Lisäksi kuluvan vuoden aikana on irtisanottu myöhemmin päättyviksi 18 vuokrasopimusta ja näiden lisäksi palvelualueiden kanssa tehdään yhteistyötä tilankäytön tiivistämiseksi edelleen. Euromääräistä säästöä ei vielä ole saatu, koska vuokrien indeksitarkastus syö tilavähennyksistä saavutetut eurohyödyt. Vuoden 2024 toteumassa on huomioitava kiinteistöveron vaikutus. Vuonna 2023 kiinteistövero jäi positiiviseksi aiempien vuosien liian korkeiden verotusarvojen palautusten vuoksi. Vuonna 2024 kiinteistöverojen määrä palautuu normaalille, joskin aiempia vuosia alemmalle tasolle. Valtuuston 17.6. tekemän tilojen vuokrausta koskevan päätöksen perusteella kuntien kanssa on käyty kuulemiskierros ja kunnilta on pyydetty tämän jälkeen virallinen lausunto päätöksestä. Yksityisille vuokranantajille on lähetetty neuvottelupyyntö vuokratasojen tarkastamisesta.

Tila- ja tukipalveluissa on valmisteltu ja käynnistetty useita laajoja kilpailutuksia (mm pesula, siivous, tavaralogistiikka, jätekuljetukset, toimistotarvikkeet) kuluvan vuoden aikana. Ruokapalvelujen osalta on valmistumassa selvitys, jonka pohjalta toimintaa lähdetään edelleen kehittämään vastaamaan tuleviin tarpeisiin.

Vuodelle 2024 suunnitellut merkittävimmät investoinnit; Juvan uusi palvelutalo (Pappilanranta) valmistuu suunnitellussa aikataulussa ja SKS:n muutostyöt vainajasäilytykseen ja F-osaan ovat edenneet suunnitellusti. MKS:n P-taloon sijoittuvan lastensuojeluyksikön rakentaminen etenee, mutta on hieman aikataulusta jäljessä haastavien purkutöiden vuoksi. MKS:n D-, E- ja O-osien muutostöiden osalta on toiminnallisten muutosten myötä jouduttu muuttamaan investointijärjestystä niin, että ensin lähdetään toteuttamaan O-osan muutostyöt. Rakennusosassa sijaitsee Islabin toiminnot ja vuodeosastoja.

3.9. MKS:ssa tapahtui laaja vesivahinko poikkeuksellisen voimakkaan saderintaman aiheuttaman kaatosateen vuoksi. Kastunut alue oli laajuudeltaan n. 10 000 m². Vauriot kohdentuivat pääosin P- ja K-kerrokseen, jolloin sairaalan ydintoimintoihin häiriö jäi vähäiseksi. Kuivatus ja korjaustyöt ovat käynnissä ja kestävät n. 5 kk. Kustannukset korjauksista kattaa Eloisan kiinteistövakuutus.

Henkilöstöpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 868	2 155	2 155	1 196	3 096
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 516	-10 352	-9 942	-9 175	-12 577
Toimintakate	-10 648	-8 197	-7 787	-7 979	-9 481

Henkilöstöpalveluissa toimintamenojen ennusteessa 2,6 miljoonan euron ylitys. Menojen ylitys johtuu talousarviomuutoksessa tapahtuneesta teknisestä virheestä (410 000 euroa) sekä vuonna 2023 sairausvakuutuskorvauksien kirjautumisesta henkilöstöpalvelujen palkat ja palkkiot tiliryhmään (800 000 euroa). Tämä aiheuttanut virheellisen palkkakuluja pienentävän arvion henkilöstökuluihin, joka nyt ennusteen luvuissa otettu huomioon. Lisäksi henkilöstöpalvelujen Kevan tasausmaksu otettu huomioon vasta nyt henkilöstökuluissa (100 000 euroa). Talousarvion 2024 muutoksessa muiden toimintakulujen kohdalla tapahtunut tekninen virhe, joka ei ole ollut tarkoituksenmukainen. Muutettuun talousarvioon muista toimintakuluista poistettu virheellisesti 410 000 euroa. Vuodelle 2024 menoja on kasvattanut myöskin työsuhdepyörien hallinnointikulut (90 000). Lisäksi työterveyshuollon kustannukset ylittyvät 1,2 miljoonaa euroa.

Henkilöstöpalveluissa on alkuvuodesta lähtien ollut erityisessä seurannassa työterveyshuollon kustannukset, jotka on budjetoitu sopimuksen mukaisen kattohinnan alle (kattohinta 4,034 miljoonaa euroa / vuosi). Kuluvalla vuodelle arvioidut kustannukset perustuvat vuoden 2023 toteumaan (2,6 miljoonaa euroa) ja myös tavoitteeseen kuluvalla vuodelle. Kuluvan vuoden osalta tavoitteena on sairastavuuden olennainen vähentäminen työhyvinvointia edistämällä ja siten vaikuttaa merkittävästi työterveyshuollon kustannusten alenemiseen. Tältä pohjalta kuluvalla vuodelle varattu tavoitteellisesti budjetoitu 2,8 miljoonaa euroa ei tule riittämään. Tällä hetkellä näyttää siltä, että ylitystä budjetoituun nähden tulee koko vuoden osalta n. 1,2 miljoonaa euroa. Reiluun ylitykseen sen lisäksi, että menot on budjetoitu liian toiveikkaasti, vaikuttaa myös sairastavuuden odotettua suurempi kasvu koko organisaatiossa.

Henkilöstöetuja on käytetty reippaasti. Työsuhdepyörä tuli käyttöön maaliskuun alusta lukien ja on välittömästi ollut suosittu, edun käyttäjiä on tällä hetkellä n. 1 000 henkilöä. Työsuhdepyörien hallinnointimaksu (14 euroa / pyörä / kk) työnantajalle on tehtyjen sopimusten osalta n. 170 000 euroa koko vuonna. Smartumin käyttö on ollut vilkasta koko vuoden ajan. Smartumin kautta ostettuja palveluita on käytetty n. 1,6 miljoonalla eurolla. Henkilöstön kahveihin on mennyt n. 160 000 euroa ja työyhteisöjen tyhyrahan n. 70 000 euroa. Koko vuoden osalta arvioidaan henkilöstöetuihin varattujen määrärahojen riittävän.

Rekrytointimarkkinointiin panostetaan edelleen, määrärahoja kohdennetaan digi- ja somemarkkinointiin ja harkitusti osallistuen erilaisiin tapahtumiin paikan päällä. Rekrytointimarkkinoinnin kustannusten arvioidaan pysyvän kohtuullisina ja talousarvion mukaisina tällä tavalla toimien.

Tulojen kertyminen näyttää tällä hetkellä toteutuvan hieman talousarviota enemmän työterveyshuollon korvauksista, koulutuskorvausten tarkemmasta arviosta vuodelle 2024 sekä pyöräetuuden tuloista luontoisetujen vastatilille.

Digitaaliset ja tietopalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-9 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 773	93	4 287	1 352	4 635
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-40 260	-35 726	-35 783	-29 641	-36 069
Toimintakate	-36 487	-35 633	-31 496	-28 288	-31 434

Pieksämäen siirtyminen terveydenhuollon Lifecare-järjestelmään on aloitettu, ja käyttöönotto on suunniteltu 2.1.2025. Asiakastietojärjestelmän ja kotihoidon tietojärjestelmien kilpailutus on käynnissä yhteistyössä SiunSoten kanssa, ja päätöstä odotetaan marras-joulukuun vaihteessa 2024. Pieksämäen ja Savonlinnan sosiaaliEfficoiden yhtenäistämiprojekti jatkuu kilpailutuksesta huolimatta, ja käyttöoikeusasetuksen vaatimat muutokset on viety asiakastietojärjestelmiin. Vanhojen tietojen arkistointiprojekti on lähes valmis Q3:n aikana. Kilpailutetun työajanseurantajärjestelmän käyttöönotto alkoi elokuussa, ja käyttöönotto on suunniteltu joulukuulle 2024. Järjestelmien yhtenäistämistyö jatkuu sovelluspalveluissa.

Tiedolla johtamisen alkuvuoden haasteet on ratkaistu, ja johdolle on annettu enemmän tukea laajalla johdon työpöytäraportilla, jonka kehitystä jatketaan. Uusia hakurajapintoja on avattu eri tietolähteisiin, mutta haasteita on edelleen hajanaisissa tietojärjestelmissä ja resurssipulassa. Keskenäisten töiden aikataulu on viivästynyt 2-3 kuukautta, ja loppuvuoden työkuorma on ruuhkautunut. Kustannuslaskentaprojekti etenee aikataulussa, ja tiedonhallintamallia kehitetään edelleen. THL:n vaatimukset tiedon toimituksiin ovat uusi haaste, eikä nykyisillä järjestelmillä pystytä vastaamaan vaatimuksiin, jotka tulevat pakollisiksi 1.1.2026.

NIS2-direktiivi tulee voimaan 18.10.2024, ja siihen liittyvä esiselvitys on valmis, kehitystoimenpiteet ovat käynnissä. Siirtymä Windows 11 -käyttöjärjestelmään on alkanut vaiheittain. ICT-perustietotekniikan käyttötuki on toiminut laatutavoitteiden mukaisesti, mutta telepalveluissa on ollut häiriöitä, joita selvitetään palvelun toimittajan kanssa.

OmaEloisa-alustan integraatioprojekti oli kesätauolla heinäkuussa, ja tuotannon aikaisiin ylläpitotehtäviin keskityttiin lomakuukauden aikana. Asiakastiedon näyttämisen ja ajanvarauksen integraatiot on määrä saavuttaa tuotantovalmius vuoden 2024 loppuun mennessä. OmaEloisa-alustalla on tuotannossa kahdenkeskiset videopuhelut ja ammattilaisten välinen konsultaatiokanava on testausvaiheessa. Kilpailutettava asiakastietojärjestelmä antaa ensi vuonna linjauksen sosiaalipalveluihin, ja digitaalisuuden virtuaalitiimi ohjaa uusia digipalvelujen käyttöönottoja. Ikääntyneiden digihoiva palvelut kotihoidon asukkaille laajenivat edelleen, syyskuussa 2024 asiakastabletteja käytössä 209 kpl ja lääkeautomaatteja 260 kpl. Etäpalvelukäyntejä Q3 tehty keskimäärin 5 096 kpl (etäkäyntiä / kk).

5 Talouden tasapainotustoimenpiteet

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Koko organisaatio yhteensä	31 449 855	25 986 559	5 828 296	
Sosiaalipalvelut	7 718 000	5 668 000	2 050 000	
Patu toimenpiteet yhteensä	3 750 000			
Ulkohyvinvointialuemyynti, lisäys	1 000 000		1 000 000	Ei toteudu, Privaatti suunniteltua pienempänä
Painopiste peruspalveluihin, lastensuojelu	500 000	500 000		
Henkilökohtainen apu; oman toiminnan lisääminen	500 000	150 000	350 000	Työnantajamallin kustannukset nousseet
Palveluasumisen kilpailutus, vammaispalvelut	150 000		150 000	Ei toteudu, hinnat nousseet kilpailutuksen seurauksena
Kuljetuspalvelujen kilpailutus, vammaispalvelut	300 000	300 000		
Erityispalvelujen käytön optimointi, vammaispalvelut	500 000	500 000		
Kuntouttava työtoiminta	500 000	500 000		
Toteutumaton 2023:				
Lastensuojelupalvelut, Painopiste peruspalveluihin	300 000	300 000		
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	2 568 000	2 568 000		
Lisäsäästötoimenpiteet	1 400 000			
Vaalijalan osaamis- ja tukikeskus, edelleen selkeyttäminen	300 000	300 000		Vapautuvien tehtävien ja työnjaon tarkastelu
Kuntouttava työtoiminta, oman toiminnan tiivistäminen	300 000	150 000	150 000	Asiakkaiden määrä ei muutu, tiloja pyritään vähentämään vuoden 2024 aikana
Ostopalvelujen karsinta ja oman työn priorisointi	400 000		400 000	
Vaalijalan erityispalvelut, selvitys tuotantotavasta	200 000	200 000		
Toiminnalliset ja mahdolliset organisaatiomuutokset	200 000	200 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
<i>Ikääntyneiden palvelut</i>	3 440 000	3 390 000	100 000	
Patu toimenpiteet yhteensä	2 140 000			
Palvelurakenteen keventäminen	750 000	750 000		
Etäkäynti korvaa kotihoidon fyysisistä käynneistä 10%	1 000 000	1 000 000		
Hyvinvointi-teknologian ratkaisut: sähkölukot	50 000	50 000		
Kotihoidon välittömän työajan lisääminen	100 000	100 000		
Ammattihenkilöstörakenteen monipuolistaminen	100 000	100 000		
Virkalääkäreiden lisäys	140 000	140 000		
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	1 200 000	1 100 000	100 000	15 HTV:tä vähentynyt. Temporen sopimus aiheutti n. 87 000 € tasauslaskun vuodelle 2024. Ylitöiden määrä vähentynyt ed. vuoteen verraten, 73600 e (maksetut ylityöt), kutsurahat, 74 000 e vähemmän. Temporen käyttö ei ole vähentynyt. Asiakasmäärän kasvaessa on henkilöstön määrää jouduttu lisäämään ja sopimuksen mukaan kv-rekryläisiä otettu tulevaisuuden tarpeen kasvua ja nopeaa eläköitymistä (30-40 tt/v) varten oppisopimuksella koulutettavaksi.
Lisäsäästötoimenpiteet	100 000			
SHL:n kuljetuspalvelujen kilpailutus	50 000	50 000		
Turvapuhelinkeskuksen kilpailutus	50 000	100 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Terveyspalvelut	10 502 000	9 632 000	870 000	
Patu toimenpiteet yhteensä	9 602 000			
Palveluverkon muutos. Sotekiinteistöistä säästetään yhteensä 300 000 € tiloja tiivistämällä / vähentämällä / kustannuksia karsimalla. Huom! Ei toteudu vuonna 2024.	150 000		150 000	Kuntien kanssa vuokraneuvottelut eivät ole tuottaneet toivottua tulosta. Vuokrat ovat konsernipalveluiden talousarviossa.
Palveluverkko rakentuu sotekeskuksiin ja -asemiin. Yksiköiden palveluvalikoima rakentuu asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Soteasemien aukioloajat ovat sotekeskuksia suppeammat. Ammattilaiset voivat liikkua tarpeen mukaan yksiköiden välillä. Toimintamallien yhdistäminen.	510 000	510 000		
Hoitotarvikejakelun keskittäminen vähentää hävikkiä - Yhtenäiset hoitotarvikkeiden jakelukriteerit - Kilpailutettujen tuotteiden ensisijainen hyödyntäminen - Keskitetyt varastot	50 000	50 000		
Apuvälinekeskuksen toiminnot	150 000	150 000		
Terapiapalveluiden kehittäminen ja ostopalveluiden vähentäminen	60 000	60 000		
Opiskeluhuollon psykologipalvelujen kehittäminen	150 000	150 000		
Sairaaloiminnan kehittäminen - Yksiköiden työnjaon optimointi - Vuodeosastopaikat tarpeen mukaisesti - Leikkaustoiminnan tehostaminen - Asiakkuuksien kasvu muilta hyvinvointialueilta ja yksityisesti - Sairaalayksiköiden tilojen käytön optimointi - Lähetekriteerit erikoissairaanhoidon ja ohjaus oman alueen sairaalayksikköön	6 300 000	6 300 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
<i>Terveyspalvelut</i>	10 502 000	9 632 000	870 000	
Osastot profiloidaan: erikoissairaanhoidon, yleislääketiede, kuntoutus ja geriatrinen arviointiosasto. Osastojen paikkamäärää on tarve vähentää ja siirtää painopistettä ikääntyneiden palveluihin. Geriatriasia arviointiosastoja on jatkossa Mäntyharjulla ja Kangasniemellä. Osastopaikkojen määrä ja sijainti vastaa alueen tarvetta.	200 000	200 000		
Ulkohyvinvointialuemyynnin kasvu (sairaalapalvelut, sotekeskus ja päivystys)	500 000	500 000		
Ensihoidon palvelurakennemuutostensa osana ensihoidon palvelutasopäästöistä. Yksi ensihoidon kenttäjohtajajärjestelmä, alueella yksi päivystävä kenttäjohtaja. Arvioidaan yksikköjen rakennetta (esim. yhden henkilön, moniammatillinen, vati ja lääkäryksiköt). Arvioidaan yksikköjen määrää. Kiireettömien ensihoidotehtävien hoidontarpeen arviointi ja ohjaus muihin palveluihin.	650 000	540 000	110 000	Suunnitelma oli 12 htv vähemmän, toteuma 8 htv.
Poissaoloja ei täydennetä ylityönä, vaan toimitaan yhden henkilön yksikkönä.	250 000	180 000	70 000	1 varahenkilö rekrytoitu, toinen avoin.
Arvioidaan kahden päivystysyksikön resursseja kokonaisuutena perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon osalta	500 000		500 000	Ei toteudu, mikäli ei tehdä vaadittavia päätöksiä, jotta toimenpiteet saadaan käytäntöön.
Apteekkien yhdistäminen yhdeksi sairaala-apteekiksi. Lääkekustannusten pieneminen (mm. lääkehävikki, varastointi, yhteiset kilpailutukset)	50 000	50 000		
Sanelujen purun automatisointi puheen tunnistuksen ja tekniikan avulla	40 000		40 000	Puheentunnistuksen kilpailutus on kesken vielä ja tulos epävarma.
Toteutumaton 2023:				
Sotekeskuspalvelut: Opiskelu- ja työhuollon psykologipalvelujen kehittäminen	42 000	42 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
<i>Terveyspalvelut</i>	10 502 000	9 632 000	870 000	
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	300 000	300 000		
Lisäsäästötoimenpiteet	600 000			
Mielenterveys- ja päihdepalvelut:				
Terapia- ja kuntoutusjakson yhtenäistäminen	100 000	100 000		
Palvelurakenteen keventäminen	131 000	131 000		
Palvelurakenteen kehittäminen	57 000	57 000		
Lääkäripalvelujen ostot	160 000	160 000		
Sotokeskuspalvelut:				
Hoitotarvikkeet	76 000	76 000		
Diagnostiset tukipalvelut:				
Lääkekustannukset	76 000	76 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	1 083 000	813 000	270 000	
Patu toimenpiteet yhteensä	783 000			
Pelastustoiminta ja onnettomuuksien ennaltaehkäisy:				
Sopimuspalokuntien varallaolojärjestelmän uudistaminen päätetty palvelutasopäätöksessä.	300 000	300 000		
Itä-Suomen viestintäyhteistyösopimusta ei jatketa.	25 000	25 000		
Selvitetään, onko tarkoituksenmukaista hankkia paloasemat hyvinvointialueen omistukseen.	270 000		270 000	
Huom! Ei toteudu vuonna 2024.				
Turvallisuuspalvelut:				
Vartiointipalvelujen kilpailuttaminen valmistui joulukuussa 2023	188 000	188 000		
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	250 000	250 000		
Lisäsäästötoimenpiteet	50 000			
Kalusto- ja varusteet	50 000	50 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Konsernipalvelut	8 706 855	6 483 559	2 538 296	
Patu toimenpiteet yhteensä	3 573 900			
Pesulapalvelujen ja –kustannusten alentaminen	400 000		400 000	Säästö siirtyy kilpailutusaikataulun vuoksi. Uuden sopimuskauden alkuaikajako tavoite 6/2025
Kuljetussopimusten kilpailutus/yhtenäistäminen (Kohdistuu yksiköiden hyödyksi)	1 600 000	400 000	1 200 000	Syntyvä pysyvä säästö on 400 000 vuodessa.
Elintarvikekilpailutuksen tekeminen koko aluetta koskevana (menossa)	200 000	30 000	170 000	Uusi sopimus voimaan syksyllä, saavutettava säästö n. 30.000 v. 2024. Loput säästöstä 2025.
Omistettujen tilojen käytön tehostaminen	400 000	400 000		Pääosa (320 000 euroa) säästöistä syntyy vuonna 2023 päätetyistä vuokrasopimuksista ja loput 80 000 euroa kuluvana vuonna päättyvistä vuokrasopimuksista.
Talous- ja palkanlaskentapalvelujen ulkoistuksen purku	20 000	20 000		
Laskutuksen elinkaari palvelu	397 000	397 000		
Henkilöstöpalveluissa henkilöstöhallinnon prosessien automatisointi ja tehostaminen, ml. eläköitymiset	100 000	50 000	50 000	Automaatio palkanlaskennassa meneillään, ei varmuutta vielä ehtiikö tänä vuonna käyttöön.
Leasing-aikojen pidentäminen	150 000		150 000	Kulut kasvaisivat pidemmällä aikavälillä, joten ei toteuteta.
Inhouse osakkuuksista luopuminen	50 000	39 504	10 496	Jatkuvaa kulua säästyy 3 292 e/kk.
Verkkosivusto (jatkuva ylläpito)	4 000	4 000		
Intranet (jatkuva ylläpito)	6 000	6 000		
Dreambroker -video-ohjelmisto	9 000	9 000		
1 htv:n vähentäminen asiakas- ja potilasarkistosta	43 000	35 200	7 800	3 kk:n palkka menee päätöksenteon tuen alta
1 htv:n vähentäminen assistenttipalveluista	56 000	56 000		
Sisäisen tarkastuksen ulkoistaminen	34 000	34 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Konsernipalvelut	8 706 855	6 483 559	2 538 296	
Toteutumaton 2023:				
Henkilöstöpalvelut: Henkilöstöhallinnon prosessit	50 000	50 000		Ei toteutunut vuonna 2023, vuonna 2024 mahdollista.
Digitaaliset ja tietopalvelut: Lisenssimäärien ja tietojärjestelmien tarkistaminen	20 000	20 000		Ei toteutunut vuonna 2023: Vanhoissa sopimuksissa ollut pitkiä irtisanomisaikoja, osa vaikutuksista näkyy vuoden -24 tai -25 aikana.
Digitaaliset ja tietopalvelut: Leasing-aikojen pidentäminen	30 000	30 000		
Päätöksenteon tuen palvelut: 1 htv: vähentäminen asiakas- ja potilasarkistosta	4 900	4 900		
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	2 715 455	2 715 455		
Lisäsäästötoimenpiteet	2 417 500			
Sosterin pankkitilin lopetus	25 000	25 000		
Viivästyskorkoja ei muodostu ensi vuonna -> Laskujen kierto-opeuden on kasvettava	60 000	60 000		Viivästyskorkojen toteuma 7/2024 yht. 11 teur. Koko vuoden -23 toteuma oli n. 102 teur. Tavoiteltu säästösumma toteutuu, mutta viivästyskorkoja on edelleen jouduttu maksamaan.
Viranhaltijoiden ja työsopimussuhteisten sihteerien kokouspalkkioiden poistaminen	7 000	7 000		
Valtuustonryhmärahan vähentäminen	206 500	206 500		
Economy-kuoriin siirtyminen	100 000	100 000		
Käyttäjien pyytämien tilamuutosten karsiminen	200 000	200 000		Toteutuu yksiköissä, ei näy tila- ja tukipalveluissa suoraan.
Yt-alueen yhteishankintojen edistäminen; suojakäsineet (Kirjautuu yksiköiden hyödyksi, noin 600 000 euroa vuodessa)	600 000	600 000		Toteutuu yksiköissä, ei näy tila- ja tukipalveluissa suoraan.

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Konsernipalvelut	8 706 855	6 483 559	2 538 296	
Irtisanotaan tietojärjestelmiä	85 000	400 000		
Ylimääräisten lisenssien poisto	60 000	60 000		
Tietoturvaohjelmiston vaihto	100 000	100 000		
Työasemamäärän vähentäminen 200 kpl	200 000	50 000	150 000	Toimialat eivät luovu kaikista työasemista. Myös selvitys on hidasta, koska työasemamäärä on suuri.
Logex-järjestelmän alasajo (huom. säästö vuodesta 2025 alkaen)	400 000		400 000	Säästö toteutuu vasta vuonna 2025.
Omaolon käytön lopettaminen	230 000	230 000		
Tila- ja tukipalvelujen varahenkilöstö	100 000	100 000		
1 htv:n vähentäminen kirjaamosta	44 000	44 000		
Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Koko organisaatio yhteensä	31 449 855	25 986 559	5 828 296	

6 Yhteenveto esitettävistä talousarviomuutoksista

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma

Valtuustoon nähden sitovat erät

<i>Tuhansina euroina</i>	TP2023	TA2024	1. muutettu TA2024	Esitys: 2. MTA2024
Toimintatulot	152 480	134 101	155 964	158 807
Myyntitulot	67 461	61 558	67 707	68 625
Maksutulot	52 941	45 978	54 070	56 968
Tuet ja avustukset	21 951	18 198	24 354	21 584
Muut toimintatulot	10 127	8 367	9 833	11 630
Toimintamenot	- 873 067	- 871 584	- 884 593	- 895 048
Henkilöstömenot	- 427 927	- 428 144	- 433 689	- 441 814
Palvelujen ostot	- 328 676	- 320 867	- 329 604	- 334 214
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 62 455	- 66 218	- 62 765	- 60 893
Avustukset	- 19 610	- 19 354	- 20 556	- 20 435
Muut toimintamenot	- 34 399	- 37 001	- 37 979	- 37 692
Toimintakate	- 720 587	- 737 483	- 728 628	- 736 240
Valtion rahoitus	694 504	709 663	709 585	709 564
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	- 1 143	- 3 000	- 3 000	- 3 000
Vuosikate	- 27 227	- 30 820	- 22 043	- 29 676
Poistot ja arvonalentumiset	- 15 720	- 18 403	- 18 403	- 16 500
Suunnitelman mukaiset poistot	- 15 720	- 18 403	- 18 403	- 16 500
Tilikauden tulos	- 42 947	- 49 223	- 40 446	- 46 176
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	-	-	-	446
Tilikauden yli-/alijäämä	- 42 947	- 49 223	- 40 446	- 45 730

Käyttötalouden määrärahat

Toimiala- ja palvelualuekohtaisissa taulukoissa otsakkeella ”2. Muutettu TA2024” viitataan tässä osavuositarkastusraportissa esitettävään muutostalousarvioon.

Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluevaltuustoon nähden)	53 248	50 136	54 685	54 223
Toimintamenot (sitova aluevaltuustoon nähden)	-159 988	-162 407	-166 956	-173 091
Toimintakate	-106 740	-112 271	-122 271	-118 867

Lapsiperhepalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	10	2	1	1
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-7 768	-10 184	-9 837	-9 800
Toimintakate	-7 758	-10 182	-9 836	-9 800
Lastensuojelupalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 899	1 161	2 755	2 579
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-37 656	-39 442	-39 956	-39 431
Toimintakate	-35 757	-38 281	-37 201	-36 851
Työikäisten palvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 520	1 098	1 402	1 402
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-8 676	-9 374	-9 012	-8 981
Toimintakate	-7 156	-8 276	-7 610	-7 579
Vammaispalvelu ja Vaalijalan osaamiskeskus (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	49 077	47 089	49 797	49 375
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-101 497	-99 090	-104 072	-110 803
Toimintakate	-52 420	-52 001	-54 275	-61 429
Yhteiset sosiaalipalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	741	786	731	867
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-4 390	-4 317	-4 079	-4 075
Toimintakate	-3 649	-3 531	-3 348	-3 209

Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluevaltuustoon nähden)	36 937	31 468	38 934	40 529
Toimintamenot (sitova aluevaltuustoon nähden)	-183 052	-179 359	-187 275	-187 671
Toimintakate	-146 115	-147 891	-148 341	-147 141

Arjen tuki- ja etäpalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 805	6 501	6 501	5 500
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-28 158	-28 245	-32 413	-31 946
Toimintakate	-24 353	-21 744	-25 912	-26 446
Kotiin annettavat palvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	9 890	5 369	9 695	9 268
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-45 420	-43 313	-45 276	-43 461
Toimintakate	-35 530	-37 944	-35 580	-34 193
Asumispalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	22 069	18 516	21 514	24 674
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-100 616	-100 006	-101 541	-104 273
Toimintakate	-78 547	-81 490	-80 026	-79 599
Geriatrinen osastopalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 172	1 083	1 224	1 087
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-8 338	-7 236	-7 566	-7 471
Toimintakate	-7 166	-6 153	-6 342	-6 383
Yhteiset ikäpalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-519	-560	-480	-520
Toimintakate	-519	-560	-480	-520

Terveyspalvelut

Terveyspalvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluevaltuustoon nähden)	42 485	37 407	43 339	44 057
Toimintamenot (sitova aluevaltuustoon nähden)	-369 885	-375 744	-375 767	-377 389
Toimintakate	-327 400	-338 337	-332 428	-333 332

Sairaalapalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	19 433	16 961	19 478	19 818
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-169 869	-165 109	-167 649	-169 195
Toimintakate	-150 436	-148 148	-148 171	-149 377
Diagnostiset ja tukipalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 056	721	1 087	677
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-29 942	-33 656	-30 967	-31 017
Toimintakate	-28 886	-32 935	-29 880	-30 341
Sotekeskuspalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	8 845	9 265	9 421	9 472
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-87 476	-91 818	-92 500	-91 540
Toimintakate	-78 631	-82 553	-83 079	-82 068
Akuuttipalvelut, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	13 152	10 458	13 352	14 091
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-82 599	-85 161	-84 649	-85 636
Toimintakate	-69 447	-74 703	-71 297	-71 545

Pelastus- ja turvallisuuspalvelut

Pelastus- ja turvallisuuspalvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluevaltuustoon nähden)	86	68	147	193
Toimintamenot (sitova aluevaltuustoon nähden)	-14 808	-14 369	-14 353	-14 421
Toimintakate	-14 722	-14 301	-14 206	-14 229

Pelastustoiminnan palvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	43	56	71	77
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 225	-12 714	-12 737	-12 641
Toimintakate	-12 182	-12 658	-12 666	-12 565
Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn palvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	43	0	1	41
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-619	-502	-458	-576
Toimintakate	-576	-502	-457	535
Turvallisuuspalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	12	75	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-1 964	-1 153	-1 157	-896
Toimintakate	-1 964	-1 141	-1 082	-896

Konsernipalvelut

Konsernipalvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluevaltuustoon nähden)	19 723	15 020	18 858	19 805
Toimintamenot (sitova aluevaltuustoon nähden)	-145 274	-139 702	-140 240	-142 476
Toimintakate	-125 551	-124 682	-121 382	-122 671

Päätöksenteon tuen palvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	9 691	8 490	8 127	7 762
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-13 768	-9 662	-9 700	-9 335
Toimintakate	-4 077	-1 172	-1 573	-1 573
Hankinta- ja talouspalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	29	0	1	12
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-3 110	-2 775	-2 775	-2 743
Toimintakate	-3 081	-2 775	-2 774	-2 731
Viestintäpalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-606	-706	-715	-709
Toimintakate	-606	-706	-715	-709
Tila- ja tukipalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	4 361	4 283	4 287	4 300
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-75 013	-80 481	-81 330	-81 043
Toimintakate	-70 652	-76 198	-77 043	-76 743
Henkilöstöpalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 868	2 155	2 154	3 096
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 516	-10 352	-9 941	-12 577
Toimintakate	-10 648	-8 197	-7 787	-9 481
Digitaaliset ja tietopalvelut (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA 2024	1. Muutettu TA2024	2. Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 773	93	4 288	4 635
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-40 260	-35 726	-35 784	-36 069
Toimintakate	-36 487	-35 633	-31 496	-31 434